

SDÜ TIP FAKÜLTESİ

SDÜ TIP FAKÜLTESİ
PROJE OFİSİ

2. PROJE VE BİLİM GÜNLERİ BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

EDİTÖRLER

HALİL AŞCI - RAHİME ASLANKOÇ

SDÜ Basımevi / Copyright 2025

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları SDÜ Basımevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz.

“5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası hükümleri gereğince bölüm yazılarının içeriği ve resimlerinin yasal sorumluluğu bölümün yazarına aittir. Bölümün içeriği ve resimleri diğer yazarları bağlamamaktadır. Yazarların veya yayıncısının izni olmadan basılamaz, kopyası çıkarılamaz ve çoğaltılamaz.”

ISBN : 978-605-9454-73-5

Editör : Halil AŞCI, Rahime ASLANKOÇ

Tasarım : Serdağ DAĞLI

İÇİNDEKİLER

KURULLAR	03
PROGRAM	06
SUNUŞ	11
ÖN SÖZ	12
SÖZLÜ BİLDİRİ ÖZETLERİ	15
POSTER BİLDİRİ ÖZETLERİ	27
SERAMİK TORNA DENEYİM ATÖLYESİ GÖZLEM RAPORU	60
TEŞEKKÜR	66

2.PROJE VE BİLİM GÜNLERİ

ONUR KURULU

Prof. Dr. Mehmet SALTAN, Süleyman Demirel Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Alim KOŞAR, Süleyman Demirel Üniversitesi Rektör Yardımcısı

Prof. Dr. Nilgün ŞENOL, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Taylan OKSAY, Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Başhekim

Prof. Dr. Serdal TERZİ, Araştırma ve Yenilikçilik Direktörü

Prof. Dr. Selçuk ÇÖMLEKÇİ, Süleyman Demirel Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Emekli Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Şule Sultan UĞUR Süleyman Demirel Üni. Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Tekstil Müh. AD

DÜZENLEME KURULU

Doç. Dr. Sabriye ERCAN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı

Doç. Dr. Mehtap SAVRAN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı

Prof. Dr. Pınar ASLAN KOŞAR, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji AD

Doç. Dr. Fatih AKSOY, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji AD

Doç. Dr. Rahime ASLANKOÇ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji AD

Doç. Dr. Pınar KARABACAK, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD

Doç. Dr. Gülşah USTA SOFU, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları AD

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Soner ÖZCAN, Süleyman Demirel Üni. Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Süleyman Serhat GÜRPINAR, Süleyman Demirel Üni. Tıp Fakültesi Dahili Tıp Bilimleri Bölüm Başkanı

Prof. Dr. Erdoğan İBRİŞİM, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Cerrahi Tıp Bilimleri Bölüm Başkanı

Prof. Dr. Emel SESLİ ÇETİN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Temel Tıp Bilimleri Bölüm Başkanı

DAVETLİ KONUŞMACI

Prof. Dr. Ecir Uğur KÜÇÜKSİLLE Süleyman Demirel Üni. Müh. ve Doğa Bilimleri Fakültesi Bilgisayar Müh. AD

SERAMİK TORNA DENEYİM ATÖLYESİ MODERATÖRLERİ

Doç. Dr. Serap ÜNAL, Seramik Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü

Arş. Gör. Ayşe Melike BİRCAN, Süleyman Demirel Üni. Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik ve Cam Bölümü

BAŞKAN

Prof. Dr. Halil AŞCI, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji AD

Doç. Dr. Rahime ASLANKOÇ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji AD

GENEL SEKRETER

Rümeysa TANER, Yüksek Mühendis

BİLİMSEL SEKRETERYA

Prof. Dr. Pınar ASLAN KOŞAR, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji AD

Doç. Dr. Rahime ASLANKOÇ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji AD

Arş. Gör. Dr. Elif Selin KARANFİL, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji AD

Esmâ SELÇUK, Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Ens. Tıbbi Biyoloji AD, Doktora Öğrencisi

Abdurrahman GÜLAL, Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Ens. Tıbbi Farmakoloji AD

Hazal BOZYEL, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi

Zeynep ÖZ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi

İDARİ SEKRETERYA

Zafer DURAN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Fakülte Sekreteri

Dilek TOLA OLGUN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi

BİLİM KURULU *

Prof. Dr. Münire ÇAKIR, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları AD

Prof. Dr. Ömer ÇELİK, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik AD

Prof. Dr. Serpil DEMİRCİ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji AD

Prof. Dr. Nurhan GÜMRAL, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji AD

Prof. Dr. Pakize KIRDEMİR, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD

Prof. Dr. Ersin USKUN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı AD

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Emre AKIN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi AD

Dr. Öğr. Üyesi Mesut ERGAN, Süleyman Demirel Üni., Sağlık Bil. Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon AD

Dr. Öğr. Üyesi Nasif Fatih KARAKUYU, Süleyman Demirel Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmakoloji AD

Dr. Öğr. Üyesi Mert ÖKTEM, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji AD

Dr. Öğr. Üyesi Ahmi ÖZ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik AD

Öğr. Gör. Dr. Tuğçe ÇAMLICA, Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi

Arş. Gör. Dr. Orhan Berk İMECİ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji AD

*Düzenleme Kurulu Üyeleri aynı zamanda Bilim Kurulu Üyesidir.

ÖĞRENCİ KURULU

Nazire Ece AVVURAN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi
Beyza BAĞCI, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi
Zehra Rana DEMİR, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi
Simge ESKİCİ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi
Bartu NAZLIER, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi
Zeynep ÖZ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi
Mesih Can SARICA, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi
Esra ŞİRAZİ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi
Eylem ŞİRAZİ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi
Mehmet TEZCAN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi
Tutku TUNÇ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi

WEB İÇERİK

Tekniker Gökhan YILMAZ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi

GÖRSEL TASARIM

Öğr. Gör. Serdağ DAĞLI, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ

2. PROJE VE BİLİM GÜNLERİ PROGRAMI

10.00-10.30 AÇIŞ TÖRENİ

10.00-10.05 Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kurucusu Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, kahraman silah arkadaşlarını, tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi saygıyla, minnetle ve rahmetle anıyoruz.

10.05-10.30 Açıış Konuşmaları

Prof. Dr. Halil AŞCI, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Proje Ofisi Başkanı

Prof. Dr. Nilgün ŞENOL, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Alim KOŞAR, Süleyman Demirel Üniversitesi Rektör Yardımcısı

10.30-11.00 Teşekkür Belgesi Takdimi

Öğrenen Merkezli Eğitim Yaklaşımı Örnekleri

11:00-11:15 Kahve Molası

11.15-12.15 BİLİMSEL PROGRAM

11.30-17.30 Davetli Konuşmacı Oturumları

11.30-12.30 'Tıp ve Yapay Zeka: Tanıdan Tedaviye Geleceğin Klinik Uygulamaları'

Moderatör:

Prof. Dr. Pınar ASLAN KOŞAR

Dönem 4 Öğrencisi Mehmet TEZCAN

Konuşmacılar:

Prof. Dr. Ecir Uğur KÜÇÜKSİLLE

13.30-14.15 "Doktorum Bu Ne?" Bilgi Yarışması

Moderatör:

Doç. Dr. Gülşah USTA SOFU

Dönem 3 Öğrencisi Emre KALAĞAN

14:15-15:15 TÜBİTAK Başarı Öyküsü

Moderatör:

Dr. Öğr. Üyesi Mert ÖKTEM

Arş. Gör. Dr. Orhan Berk İMECI

Dönem 3 Öğrencisi Zeynep ÖZ

Konuşmacılar:

Başar Kaan ERBEK, Travmatik Beyin Hasarı Oluşturulan Ratlarda Tasimelton Tedavisinin Beyin Hasarına Sekonder Testis Hasarına Etkisi

Bengisu DURSUN-Mehmet BALABAN, Prostat Kanseri Hücrelerinde Karvakrolün EMT Üzerinden Antimetastatik Potansiyelinin Değerlendirilmesi

Tarık KARA-Şevket Eralp BARDAK-Halil TÜFEKÇİ, Gentamisin Kaynaklı Testis Hasarında Vetiveria Zizanioides'in Antioksidan Etkilerinin İncelenmesi

Erkan Alp ÇAVDARCI, Tıp Fakültesi Eğitim Programına Üretken Yapay Zeka Entegrasyonu Önündeki Potansiyel Bariyerlerden Biri Yapay Zeka Kaygısı Olabilir Mi?

Eylem ŞİRAZİ, Öğrenme Stillerine Dayalı Akran Destekli ve Öz yönelimli Öğrenme Programı: SDU Tıp Fakültesi Örneği

Seda Nur AYDOĞDU, Tıp Fakültesi Dönem 6 Öğrencilerinin Akciğer Grafisi Patolojilerini Tespit Eden Yapay Zeka Modeli Aracılığıyla Simüle Hastalar Üzerinde Eğitimi

Nazire Ece AVVURAN, Simüle Hasta Uygulamalarında Kötü Haber Verme Eğitiminin Geliştirilmesi

Buğra SAĞLAM, Karaciğer Sistemik İnflamasyonunun Ranalazin İlacının Etkisi

Miraç Ata ÖZATA, Kalpteki Sistemik İnflamasyonda Gallik Asidin Etkisi

Esra ŞİRAZİ, Künt Kafa Travmasına Sekonder Gelişen Böbrek Hasarına Urapidilin Etkisi

15:15-15:30 Kahve Molası

15:30-17:30 SÖZLÜ BİLDİRİLER OTURUMU

Moderatör:

Doç. Dr. Pınar KARABACAK

Doç. Dr. Gülşah USTA SOFU

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Soner ÖZCAN

Dönem 3 Öğrencisi Emre KALAĞAN

Moderatör:

Doç. Dr. Pınar KARABACAK, Dönem 3 Öğrencisi Emre KALAĞAN

Aleyna AKŞİT, Ratlarda Korneal Neovaskülerizasyonu İndüklemeye Kullanılan Deneysel Modeller

Moderatör:

Doç. Dr. Pınar KARABACAK, Dönem 3 Öğrencisi Emre KALAĞAN

Asiye KARATAŞ, Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Tanılı Çocuk ve Ergenlerin Sosyodemografik Özellikleri ve Ekran Maruziyetinin Değerlendirilmesi Üzerine Bir Çalışma

Moderatör:

Doç. Dr. Pınar KARABACAK, Dönem 3 Öğrencisi Emre KALAĞAN

Ahmet Ali ÜNAL, Sepsise Bağlı Akciğer Hasarında Rivastigminin Etkisi

Moderatör:

Doç. Dr. Gülşah USTA SOFU, Dönem 3 Öğrencisi Emre KALAĞAN

Elçin GÜR, Dönem 3 Öğrencisi Emre KALAĞAN, 25-Hidroksi Vitamin D3 ve Anti-Müllerian Hormon Düzeyleri Arasındaki İlişki

Moderatör:

Doç. Dr. Gülşah USTA SOFU, Dönem 3 Öğrencisi Emre KALAĞAN

Gözde Gülsüm ERSOY, Serum Total ve Düzeltilmiş Kalsiyum Düzeyleri ile İyonize Kalsiyum Sonuçları Arasındaki İlişkinin Araştırılması

Moderatör:

Doç. Dr. Gülşah USTA SOFU, Dönem 3 Öğrencisi Emre KALAĞAN

Meryem ZÜMBÜL, Aterojenik İndeks ve İnsülin Direncinin Oranının Kardiyovasküler Hastalıklar Üzerine Etkisi Var mıdır?

Moderatör:

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Soner ÖZCAN, Dönem 3 Öğrencisi Emre KALAĞAN

Samet ÖZBEK, Mobil Dijital Cihaz Kullanımının Tıp Fakültesi Öğrencilerindeki Boyun, Sırt, El ve El Bilek Ağrısı Üzerindeki Etkisinin Araştırılması

Moderatör:

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Soner ÖZCAN, Dönem 3 Öğrencisi Emre KALAĞAN

Ruken Zilan TAŞTEMİR, Isparta Bölgesindeki Çocuk Yanıklarının Epidemiyolojik Değerlendirilmesi

Moderatör:

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Soner ÖZCAN, Dönem 3 Öğrencisi Emre KALAĞAN

Zeynep ÖZ, Amantadin'in Kafa Travmasına Sekonder Gelişen Kalp Hasarı Üzerine Etkisi

Moderatör:

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Soner ÖZCAN, Dönem 3 Öğrencisi Emre KALAĞAN

Fatma Melek ÇETİNDEDE, Gökçen CANDÖNMEZ, Sunum: Yaşlı Bireylerde Normal Basıncılı Hidrosefali: 5 olguluk Seri

10:00-17:00 POSTER SUNUM OTURUMLARI**Moderatör:**

Prof. Dr. Halil AŞCI

Dönem 2 Öğrencisi Nazire Ece AVVURAN

Poster Sunumları:

1. Kudret KARABULUT; Enfeksiyon Polikliniğine Başvuran Hastaların Erişkin Bağışıklanma Durumlarının İncelenmesi
2. Berkay KUŞÇU; Nadir Bir Durum: Maksiller Sinüste Ektopik Diş
3. Madina BEYAN; Bir Üniversite Hastanesinde Kişisel Koruyucu Ekipmanların Sağlık Personeli Tarafından Kullanımının Değerlendirilmesi
4. Süleyman Mert ÇETİNKAYA; Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Riskli Davranışları: Sosyal Girişkenlik ve Krono-tip ile ilişkisi
5. Miray KIRBIYIKOĞLU; Yatan Hastalarda Üriner Kateter Endikasyonlarının Değerlendirilmesi
6. Şimal Naz ÇEVİK; Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Sigara Kullanımı ve Bağımlılık Şiddetinin Değerlendirilmesi
7. Muhammet Okan İLHAN; Atık Su Analizleriyle Isparta'daki Opioid Kullanımının Kaynaklarının Belirlenmesi: Hastane Tüketimi ve Gerçek Kullanım Oranları
8. Azra Sıla ÜSTÜNEL; Seçici Serotonin Geri Alım İnhibitörleri (SSRI) 'nin Sık Görülen Yan Etkileri
9. Ayberk ABACI; Sigara Kullanımının Cinsiyete Göre Kan Basıncı Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi
10. Muhammed Enes MUSALLİ; Nadir Görülen, Batın İçerisine Uzanım Gösterip Bası Etkisi Yapan Nöro-fibromlar ve Örnek Olgu
11. Salih ÇELTİKCİ; Selektif Serotonin Geri Alım İnhibitörü İlaçların Nöroplastisite Üzerine Etkisi
12. Beyza Nur ALKIŞ; Sepsise Bağlı Akciğer Hasarında Rosuvastatin Etkisi
13. Arda ERSOY; Erkek Bireylerde Serum Vitamin D ile Testosteron Düzeyleri Arasındaki Korelasyonun Araştırılması
14. Hanife AKTAY; Sistemik İnflamasyonda Riboflavin Etkin Maddenin Akciğer Dokusuna Etkisi
15. Neslihan Meryem ÖZTÜRK; Bir Üniversite Hastanesinde Bir Yıllık Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Konsültasyonlarının Değerlendirilmesi
16. Azra Sude TEKİN; Sosyal Medya Etkisinde Dermokozmetik Ürün Kullanımında Tıp Eğitime Dayalı Bilinç Düzeyi
17. Sanan AZADOV; Baş Ağrısı ve Uyku Arasındaki İlişkinin Poliklinik Hastaları Üzerinden İncelenmesi
18. Selma KORKMAZ; Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Deri Kanseri ve Güneş Bilgi Düzeyi, Tutum ve Davranışlarının Araştırılması
19. Sıla İlgin AVCI; Serebrovasküler Olay Geçiren Hastalarda Trombofil Mutasyonlarının Değerlendirilmesi

20. Beyza Miray TUNÇBİLEK; Evlilik Öncesi Yapılan Genetik Testlerde Spinal Musküler Atrofi (SMA) Taşıyıcı Sıklığı
21. Hayrunnisa YILMAZER; FMF Endikasyonlu Hastalarda MEFV Gen Mutasyolarının Sıklığının Araştırılması
22. Hümeysra SUNA; Akut Koroner Sendrom
23. Sevginur KARA; DergiPark Platformundaki Kadın Hastalıkları ve Etik Konulu Yayınlar Üzerine Bir Analiz Çalışması
24. İbrahim KARABULUT; Vortiksetinin Metotreksat Nefrotoksitesisi Üzerindeki Histopatolojik Etkilerinin İncelenmesi
25. Kübra KARAMIKLIOĞLU; Kampüste Bisiklet Kullanımı ve Bisiklet Yollarının Farklı Kullanıcı Bakış Açısıyla Değerlendirilmesi: Süleyman Demirel Üniversitesi Örneği
26. Mehmet ERDOĞAN; Prostat Kanseriinde Ga-68 PSMA PET/BT ile Primer Evrelemede, Tümör Doku Heterojenitesinin Metastazları Öngörmedeki Rolü
27. Tugay TAŞ; Nazal Septal Cisimcik (NSC)
28. Özge SÜMER; Sepsis Nedenli Hepatoksistide Rosuvastatinin Rolü: Bir Deneysel Çalışma
29. Metehan BAĞCI; DergiPark Platformundaki Sağlıkta Yapay Zekâ ve Etik Konulu Yayınlar Üzerine Bir Analiz Çalışması
30. Azra ÇOKYİĞİT; Takviye Gıda Kullanımı: SdÜ Tıp Fakültesi Öğrencileri Üzerine Bir Kesitsel Analiz
31. Abdurrahman YILDIZTEPE; Böbreğin LPS'ye Karşı Disülfiram ile Epik Duruşu: Bir Rat Hikayesi
32. Eda Nur BİÇER; Klinik Eğitimde Eğiticinin Rolü ve Geri Bildirim
33. Erkan Alp ÇAVDARCI; Tıp Eğitiminde Yapay Zeka Kaygısı
34. Melike AKIN; Tıp Eğitimi Programlarında Yapay Zekanın Yeri

10.00- 17.30: Seramik Torna Deneyim Atölyesi

Hekimlik Sanatsa, Seramik Neden Olmasın?

Moderatör:

Doç. Dr. Serap ÜNAL, Arş. Gör. Ayşe Melike BİRCAN

17.30-17.40: TEŞEKKÜRLER VE KAPANIŞ

“Değerli katılımcılar, birbirinden değerli sunumlarla dolu bir günü geride bıraktık.

Bugün burada; bilimin genç yüzlerini, araştırma heyecanını ve disiplinler arası çalışmanın gücünü hep birlikte hissettik.

Katkı sağlayan tüm konuşmacılarımıza, proje sahiplerine, moderatörlerimize ve destek ekibimize içtenlikle teşekkür ederiz.

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi adına hepinizi saygıyla selamlıyor, bir sonraki etkinlikte görüşmek dileğiyle güzel bir akşam diliyoruz.”

SUNUŞ

Değerli meslektaşlarım, kıymetli öğrencilerimiz, sevgili misafirler,

Tıp Fakültemiz tarafından düzenlene Proje ve Bilim Günleri'nin ikincisinde sizlerle bir arada olmaktan büyük bir mutluluk ve gurur duyuyorum. Bu özel gün, sadece yıl boyunca yürütülen çalışmaların sergilendiği bir etkinlik değil; aynı zamanda fakültemizin eğitim anlayışının, vizyonunun ve geleceğe dair umutlarının somut bir yansımasıdır.

Öğrencilerimizin öğretim üyelerimizle birlikte yürüttükleri bu projeler; sadece bir dersin ya da bir ödevin parçası değil, aynı zamanda hekimlik yolculuğunda atılan çok değerli adımlardır. Çünkü bizler; iletişim kurabilen, ekip çalışmasına katılabilen, analitik düşünebilen, kanıta dayalı bilgiye ulaşabilen ve bunu kullanabilen, topluma katkı sağlayacak yenilikler üretebilen, bilime katkı sunabilecek donanımda hekimler yetiştirmeyi hedefliyoruz.

Proje çalışmaları, öğrencilerimizin merak duygusunu besleyen, araştırmaya yönlendiren, sorgulayan bir bakış açısı kazanmalarını sağlayan çok kıymetli bir eğitim aracıdır. Aynı zamanda akademik yolculuklarına küçük ama anlamlı bir adımla başlamalarına da olanak tanır.

Bugün burada; yıl boyunca emek verilmiş, fikirden gerçeğe dönüşmüş projeleri dinleyecek, izleyecek ve her birinde büyük bir özveri, sabır ve heyecanın izlerini göreceğiz. Bu vesileyle, projelerde yer alan tüm öğrencilerimizi ve onları bu süreçte destekleyen değerli öğretim üyelerimizi gönülden tebrik ediyorum.

Bilimin ışığında, ortak akıl ve dayanışmayla yürümeye devam edeceğimiz nice proje ve bilim günlerinde tekrar buluşmak dileğiyle...

Hepinize verimli, ilham dolu bir gün diliyorum.

Teşekkür ederim.

Prof. Dr. Nilgün ŞENOL

Tıp Fakültesi Dekanı

ÖNSÖZ

Sayın Rektör Yardımcım, Değerli Dekanım, Kıymetli Meslektaşlarım ve Sevgili Öğrenciler,

Hepinizi Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Proje Ofisi adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Bugün burada, Proje Ofisi'nin ikinci faaliyet raporunu sizlerle paylaşmaktan büyük memnuniyet duyuyorum.

Proje Ofisi olarak amacımız; sadece projeleri teşvik etmek değil, aynı zamanda akademik üretkenliği kurum-sallaştırmak, disiplinler arası etkileşimi artırmak ve araştırmaların katma değerini yükseltmektir. Rutin akademik ve idari görevlerimize ek olarak, ofisimiz; klinik ve temel bilimlerde çalışan tüm araştırmacılarımıza yol gösterici, yönlendirici ve dönüştürücü bir destek mekanizması sunmaktadır.

Bu dönem içerisinde yalnızca danışmanlıkla yetinmedik, aynı zamanda somut çıktılar elde etmeyi de öncelik haline getirdik. Bu kapsamda, fikri mülkiyet hakları alanında önemli bir başarıya imza attık. Öğretim üyelerimiz Prof. Dr. Mekin Sezik, Prof. Dr. Selçuk Çömlekçi, Rümeysa Taner ve şahsımın yer aldığı ekip tarafından geliştirilen Flow Enhancer cihazı, Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından faydalı model olarak tescillenmiştir. Bu başarı, hem üniversitemizin Ar-Ge potansiyelini ortaya koymakta hem de akademik bilginin ticarileşme yolculuğuna güzel bir örnek teşkil etmektedir. Ayrıca ulusal medyada da adımızdan sıkça söz ettirdik. Geliştirdiğimiz projeler hem yerel hem de ulusal düzeyde çeşitli mecralarda haber oldu ve Süleyman Demirel Üniversitesi markasını daha görünür kıldı. Sosyal medyada milyonlara ulaşan bu içerikler, öğrencilerimiz ve araştırmacılarımız için de motivasyon kaynağı oldu.

Değerli Katılımcılar,

Gelecek hedeflerimiz de oldukça iddialı. Önümüzdeki yıl içinde en az 30 adet TÜBİTAK 2209-A öğrenci projesi, en az 10 adet TÜBİTAK-1002 ve TÜSEB-A uzmanlık öğrencisi projesi ile, en az 4 adet TÜSEB-B büyük ölçekli proje başvurusunu gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Ayrıca ulusal ve uluslararası patent başvuru sayısını artırmak, sanayi iş birliklerini güçlendirmek ve proje desteklerinin fakültemize düşen payını daha da yükseltmek istiyoruz.

Bu noktada güçlü bir ekip ile çalıştığımızı da vurgulamak isterim. Proje ofisimizin akademik ve teknik kadrosu, sadece destek sağlamakla kalmamakta, bizzat proje üreten, yayın yapan ve ticarileşme süreçlerinde yer alan aktif bir yapıya sahiptir.

Özellikle Arş. Gör. Orhan Berk İmeci, Biyomedikal Mühendisi Rümeysa Taner, doktora öğrencimiz Esma Selçuk ve yüksek lisans öğrencimiz Abdurrahman Gülal'a katkılarından dolayı teşekkür ediyorum. Ayrıca ofis kurulumunda yer alan tüm değerli hocalarımıza ve danışman kadromuza da teşekkür borçluyuz. Her bir hocamız; bir yandan kendi alanlarında üretirken, bir yandan genç araştırmacıların önünü açan kıymetli rehberler olarak sürece büyük katkı sağlamaktadır.

Saygıdeğer Rektör Yardımcım ve Sayın Dekanım,

Sizlerin desteğiyle Proje Ofisi olarak daha büyük hedeflere ulaşabileceğimize gönülden inanıyoruz. Tıp fakültemizin araştırma kapasitesini niceliksel ve niteliksel olarak artırmak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Son olarak, burada bulunan tüm akademisyenlerimizi, araştırma fikirlerini ofisimize taşımaya, birlikte düşünmeye ve üretmeye davet ediyorum. Proje ofisi, sadece başvuruların yapıldığı değil; fikirlerin büyüdüğü, birlikte öğrenilen, birlikte gelişilen bir ortam olmayı sürdürecektir.

Katılımınız ve desteğiniz için hepinize teşekkür eder, saygılar sunarım.

Prof. Dr. Halil AŞCI

Proje Ofisi Başkanı

Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı

SDÜ TIP FAKÜLTESİ

SDÜ TIP FAKÜLTESİ
PROJE OFİSİ

**SÖZLÜ
BİLDİRİ
ÖZETLERİ**

DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU TANILI ÇOCUK VE ERGENLERİN SOSYODEMOGRAFIK ÖZELLİKLERİ VE EKRAN MARUZİYETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Saliha Ceren ATİLLA¹, Melike ÖZTOP¹, Asiye KARATAŞ¹, Aslı Melek DELEK¹, Mehmet Salih ÖNCEL¹, Ayşe Nur KARABAY¹, Fulya ŞİMŞEK²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

ÖZET

Bu çalışmada, DEHB tanılı çocuk ve ergenlerle sağlıklı kontrol grubunun sosyodemografik özellikleri ve ekran maruziyeti ile ilgili özelliklerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Çalışmaya 6-18 yaş aralığında, sağlıklı kontrol grubu olarak 51 birey ve Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi polikliniğimize başvuran DEHB tanılı 51 olgu dahil edilmiştir. Araştırmacılar tarafından hazırlanan Sosyodemografik Veri Formu ve Ekran Maruziyeti Bilgi Formu ebeveynlere ve çocuklara sorularak doldurulmuştur.

DEHB grubunun %76,5'i erkek %23,5'i kız, kontrol grubunun %51'i erkek, %49'u kız olup, cinsiyet dağılımı açısından gruplar arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p=0,007$). DEHB grubunun yaş ortalaması $10,84\pm2,84$, kontrol grubunun yaş ortalaması $11,78\pm3,51$ saptanmış olup, gruplar arasında anlamlı fark yoktur. DEHB grubunda ilk çocuk olmanın kontrol grubuna göre anlamlı olarak daha fazla olduğu saptanmıştır ($p=0,021$). DEHB grubunda anne yaşı ortalaması kontrol grubundan anlamlı olarak düşük bulunmuştur ($p=0,043$). DEHB grubunda ilk ekran maruziyet yaşı ortalaması $3,30\pm1,98$, kontrol grubunda $3,42\pm2,16$ yıl bulunmuş olup, gruplar arasında anlamlı fark saptanmamıştır. DEHB ve kontrol grubu arasında cep telefonu kullanımı ve bilgisayar kullanımı açısından anlamlı fark saptanmış olup, DEHB grubunda cep telefonu kullanan kişi sayısı, kontrol grubuna göre daha az iken; bilgisayar kullanan kişi sayısı, kontrol grubuna göre daha fazla bulunmuştur ($p=0,046$; $p=0,013$). DEHB grubunda günlük ortalama bilgisayar kullanım süresi kontrol grubuna göre anlamlı olarak daha fazla iken; günlük ortalama cep telefonu kullanım süresi kontrol grubuna göre anlamlı olarak daha az bulunmuştur ($p=0,042$; $p=0,042$). Çocuğun elektronik cihaz sahipliği ve ebeveynin elektronik cihaz kullanım süresini sınırlandırması açısından gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır. Çalışmamızda, DEHB tanılı bireylerde erkek cinsiyetin ve ilk çocuk olmanın daha sık görüldüğü gözlenmiştir. Ekran maruziyeti açısından, DEHB grubunda cep telefonu kullanımının azlığı ve bilgisayar kullanımının fazlalığı dikkat çekmektedir, bu durum olguların DEHB semptomları, cihaz tercihleri ve erişimleri ile ilgili farklılıklardan kaynaklanıyor olabilir. Anne yaşının DEHB grubunda daha düşük olması da incelenmesi gereken bir bulgudur.

DEHB ve ekran kullanımı arasındaki karmaşık etkileşimleri derinlemesine aydınlatacak ileri düzey araştırmalara gereksinim duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu, Ekran Maruziyeti, Sosyodemografik Özellikler, Çocuk Psikiyatrisi

Sorumlu Yazar: Fulya ŞİMŞEK, fulyasimsek@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

RATLARDA KORNEAL NEOVASKÜLERİZASYONU İNDÜKLEMEDE KULLANILAN DENEYSEL MODELLER

Aleyna AKŞİT¹, Nasıf Fatih KARAKUYU²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmakoloji Ana Bilim Dalı

ÖZET

Normal şartlar altında damarsız bir yapıda olan korneanın yapısında normal olmayan şekilde damar oluşumunun olmasıyla karakterize edilen patolojik olaya korneal neovaskülerizasyon (KNV) denmektedir. Enfeksiyonlar, çizik gibi travmalar, ultraviyole radyasyonlar, kimyasallara maruz kalınması gibi durumlar sonucunda bu patolojik hasar meydana gelebilmektedir. Gözün damarsız yapısı bozan bu durum neticesinde de görme olayı ciddi şekilde etkilenebilmekte ve ilerleyen evrede görme kaybı meydana gelebilmektedir. Bu duruma klinikte de sık şekilde rastlanılmaktadır. Tedavisinde farklı kimyasal ajanlar kullanılmakta fakat alternatif tedaviler üzerinde de çalışılmaktadır. Bunun için ratlar üzerinde de çalışmalar yürütülmektedir. Ratlarda yapılan deneysel çalışmalarda klinikte karşılaşılan KNV tablosunu oluşturmak için bazı modeller kullanılmaktadır. Bu modeller arasında ise sodyum hidroksit (NaOH) uygulaması, gümüş nitrat (AgNO_3) çubuğu uygulaması ve ultraviyole B(UV-B) maruziyeti sıklıkla kullanılmaktadır. NaOH modelinde belli konsantrasyondaki (1-2 N) NaOH çözeltisi 3-5 mm çapında filtre kağıdına emdirilmektedir. Ardından bu filtre kağıtları kornea yüzeyine belli bir süre (10-40 saniye) uygulanmaktadır. Böylece KNV elde edilmiş olmaktadır. Şiddetli bir KNV elde edilmesini sağlayan bu model yüksek tekrarlanabilirliği sayesinde avantajlı olmaktadır. Fakat hasarın şiddeti temas süresi ve konsantrasyona bağlı olduğu için standardizasyon konusu önemli hale gelmektedir. AgNO_3 çubuğu uygulaması modeli ise belli standartta olan gümüş nitrat çubuklarının ratın korneasının merkez bölgesine belli süre (5-10 saniye) uygulanmasıyla KNV elde edilmesini sağlamaktadır. NaOH modeline göre daha kontrollü bir hasar oluşumu sağlanmasına rağmen damarlanmanın oluşum süreci uzun ve lokalize şekilde olduğundan kaynaklı; iyileşme sürecinin inceleneyeceği çalışmalar için daha uygun olmaktadır. UV-B maruziyeti modelinde ise ratlar belli dalga boyunda (280-315 nm) ve enerjide (1-2 J/cm²) olan UV-B ışınlarına bir süre (5-10 dk) maruz bırakılarak KNV oluşturulmaktadır. Bu model klinikte çevresel etmenler ve kontakt lens kullanımına bağlı görülen KNV benzer bir tablo oluşmasını sağlamaktadır. Ancak UV-B kaynağının standardizasyonundaki zorluk ve damarlanmanın geç ortaya çıkması modeli sınırlandırmaktadır.

Sonuçta, KNV oluşturmak için pek çok model kullanılabilmektedir. Yapılacak bir çalışmanın güvenilirliği ise doğru modeli doğru şekilde uygulayabilmekten geçmektedir.

Anahtar Kelimeler: rat, korneal neovaskülerizasyon, model

Sorumlu Yazar: Aleyna AKŞİT, aleynaaksit1905@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmakoloji Ana Bilim Dalı

MOBİL DİJİTAL CİHAZ KULLANIMININ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDEKİ BOYUN, SIRT, EL VE EL BİLEK AĞRISI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Samet ÖZBEK¹, Emre CAN¹, Yavuz Selim KARAMAN¹, Talha Enes ALKAN¹,

Hamza Hamid KARATAŞ¹, Serpil SAVAŞ²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı

ÖZET

Çalışmanın amacı mobil dijital cihaz kullanımının Tıp Fakültesi öğrencilerindeki boyun, sırt ile el ve el ağrısı üzerine olan etkisini araştırmak ve korunma önerileri sunmaktır. Çalışmaya Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde okuyan 302 öğrenci alındı. Demografik veriler kaydedildi. Öğrencilere akıllı telefon, tablet bilgisayar ve diz üstü bilgisayar kullanımı ve sürelerini sorgulayan bir anket dolduruldu. Boyun, boyundan kola yayılan ağrı, sırt, el ve el bilek ağrısı varlığı kaydedildi, miyofasiyal tetik noktaları gösteren bir şekil üzerinde ağrıların yerini işaretlemeleri istendi. Tanımlayıcı istatistikler ve korelasyon analizleri SPSS 25.0 (IBM Inc., USA) programı ile yapıldı. Çalışmaya yaş ortalaması 21,21,8 yıl olan 159 kadın ve 143 erkek, toplam 302 öğrenci alındı. 242 (%80,1) öğrencide boyun ağrısı, 65 (%21,5) öğrencide boyundan kola yayılan ağrı, 156 (%51,7) öğrencide sırt ağrısı, 63 (%20,9) öğrencide el ve el bilek ağrısı mevcuttu. Sırt ağrısı kız öğrencilerde daha sıklıkla ($p<0,001$). Günlük ortalama telefon kullanma süresi 3,851,64 saat, tablet bilgisayar kullanma süresi 3,30±1,76 saat, diz üstü bilgisayar kullanma süresi 2,07±1,61 saat idi. Öğrencilerin %87,4'ü mobil dijital cihazları 30° ve üzerinde bir boyun açısı ile kullanmaktaydı. Boyunda en sıklıkla anterior skalen kas üzerinde (%20,9), sırtta trapez kas üzerinde (%24,2), oksiput üzerinde (%22,8), rhomboid kaslar (%21,9) ve supraspinatus kası (%18,9) üzerinde ağrı tanımlandı. Günlük ortalama mesaj sayısı ile sırt ağrısı ve boyundan kola doğru yayılan ağrı ilişkili idi ($p=0,001$). Telefonla dizi veya film izleme ile boyundan kola vuran ağrı ilişkili idi ($p<0,01$). Diz üstü bilgisayar kullanma süresi ile boyun, el ve el bilek ağrısı ilişkili idi ($p=0,001$). Telefonla uzun süre mesajlaşmak, dizi ve/veya film seyretmek ve uzun süre diz üstü bilgisayar kullanmak Tıp Fakültesi öğrencilerinde boyun, sırt, el ve el bilek ağrılarına neden olmaktadır.

Mobil dijital cihazların kullanım sürelerinin azaltılması ve kullanım sırasında postüre dikkat edilmesi Tıp Fakültesi öğrencilerinde görülen boyun, sırt, el ve el bilek ağrılarını azaltabilir.

Anahtar Kelimeler: Mobil Dijital Cihaz, Boyun Sırt El ve El Bilek Ağrısı, Miyofasiyal Tetik Noktaları

Sorumlu Yazar: Samet ÖZBEK, l2211601100@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

SEPSİSE BAĞLI AKCİĞER HASARINDA RİVASTİGMINİN ETKİSİ

Ahmet Ali ÜNAL¹, Sude Nur ÖZTÜRK¹, Süleyman Emre AKIN²¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Ana Bilim Dalı**ÖZET**

Sepsis, sistemik inflamatuvar yanıt sendromunun (SIRS) enfeksiyon nedeniyle ortaya çıkan, çoklu organ yetmezliğine ve yüksek mortaliteye yol açabilen klinik bir tablodur. Özellikle pnömoni gibi alt solunum yolu enfeksiyonları, sepsisin en yaygın nedenleri arasında yer almakta olup, hastaneye yatışları ve yoğun bakım gereksinimini artırmaktadır. Sepsisin patogenezi, yoğun bir inflamatuvar yanıtla karakterizedir ve bu yanıtın akciğerler üzerinde oluşturduğu hasar, genellikle akciğer ödemi ve alveolar hasarla sonuçlanır. Son yıllarda yapılan çalışmalar, inflamasyonun vagus siniri aracılığıyla nöroimmün yollarla düzenlenebileceğini ve bu mekanizmanın kolinerjik anti-inflamatuvar yolak olarak adlandırıldığını göstermektedir. Bu yolak, asetilkolin aracılığıyla proinflamatuvar sitokinlerin salınımını baskılayarak inflamasyonu düzenlemektedir. Rivastigmin, Alzheimer hastalığı tedavisinde yaygın olarak kullanılan bir asetilkolinesteraz inhibitörüdür. Kolinerjik sistemin aktive edilmesi yoluyla, sistemik inflamatuvar yanıtların düzenlenmesinde potansiyel bir terapötik seçenek olarak öne çıkmaktadır. Ancak rivastigminin, özellikle akciğer kaynaklı sepsisteki etkilerine dair literatürde sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, rivastigminin sepsise bağlı akciğer hasarındaki etkilerini deneysel bir modelde araştırmaktır. Çalışmada, sıçanlar üzerinde oluşturulacak akciğer kaynaklı sepsis modeli kullanılacaktır. Denekler dört gruba ayrılacaktır: 1) Kontrol Grubu (sağlıklı), 2) Sepsis Grubu (LPS ile sepsis indüksiyonu), 3) Sepsis + Rivastigmin Grubu (LPS ile sepsis indüksiyonunun ardından rivastigmin tedavisi), ve 4) Rivastigmin Grubu (sadece rivastigmin tedavisi). Rivastigmin, sepsis indüksiyonunun hemen ardından intraperitoneal yolla uygulanacaktır. Uygulamadan 24 saat sonra hayvanlar ötenazi edilerek akciğer dokuları histopatolojik inceleme için çıkarılacak ve hematoksilen eozin boyama ile incelenecektir. Tübitak 2209-A proje başvurusu yapılarak çalışma için kaynak sağlanacaktır. Literatürdeki ön bulgular, kolinerjik sistemin aktive edilmesinin inflamatuvar yanıtı baskıladığını ve özellikle proinflamatuvar sitokinlerin düzeylerinde azalma sağladığını göstermektedir.

Rivastigminin bu mekanizma üzerinden etkili olması, akciğer kaynaklı sepsis gibi yüksek mortaliteli hastalıkların tedavisinde yeni bir farmakolojik yaklaşım olarak kullanılabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sepsis, rivastigmin, akciğer hasarı, inflamasyon

Sorumlu Yazar: Süleyman Emre Akin, suleymanakin@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Ana Bilim Dalı

ISPARTA BÖLGESİNDEKİ ÇOCUK YANIKLARININ EPİDEMİYOLOJİK DEĞERLENDİRİLMESİ

Ruken Zilan TAŞTEMİR¹, Hande DÜĞER¹, Cem SARICAOĞLU¹, Dilber Sevgi ŞAHİN¹,Ayşe ÖZDAMAR¹, Yeliz KART²¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Ana Bilim Dalı

ÖZET

Deri vücuttaki en büyük organ olup epidermis ve dermisten oluşmaktadır. Sıvı-elektrolit kaybı, enfeksiyon ve radyasyona karşı korunma sağlamakla birlikte termal regülasyonu sağlar. Yanık; epidermis ve dermisenin bir kısmı veya tamamının nekrozuyla sonuçlanan ısı teması sonucu oluşan yüksek mortalite ve morbiditeye sahip bir travmadır. Türkiye’de çocuk yanıkları genelde ev içerisinde meydana gelen kazalar sonucunda oluşur ve en sık nedeni sıcak sıvı dökülmesine bağlı oluşur. Çalışmamızda Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Kliniği’nde Ocak 2019-Aralık 2024 tarihleri arasında yanık tanısıyla tedavi edilen 131 çocuk hastanın dosyaları retrospektif olarak değerlendirildi. Hastaların yaşları, cinsiyetleri, yanık etkenleri (sıvı, alev, kimyasal vb.), yanık yüzey alanı (YÜA), yanık derecesi, uygulanan tedavi yöntemleri kaydedildi. En sık görülen yaş grubu 3-7 (%43,5) idi. Ağırlıklı olarak hastaların %58,8’i erkekti. En sık karşılaşılan yanık etkeni sıcak sıvılar (%84,7) olup, bunu temas yanıkları (%6,9) ve diğer nedenler (ateş, kimyasal vb.) (%8,4) takip etti. Hastaların çoğunluklu olarak 2.derece derin (%58) yanıkları, 2.derece hafif (%35,1), 1.derece (%6,1) ve 3. derece (%0,8) idi. Hastaların %87’sine konservatif tedavi (günlük pansuman, topikal ajanlar), %13’üne ise cerrahi girişim (debridman, greftleme vb.) uygulandı. Hastaların %55’i ayakta tedavi edilerek geri kalanı servise yatırılmıştır. Çalışmamız, çocuklarda yanıkların önemli bir halk sağlığı sorunu olduğunu ve özellikle küçük yaş gruplarında ev kazalarına bağlı olarak ortaya çıktığını göstermektedir. Literatür verilerine uygun olarak bizim çalışmamızda da çocuk yanıklarının büyük çoğunluğunun ev kazası ve haşlanma yanığı şeklinde olduğu görüldü. Ailelerin yanık konusunda eğitilmesi ve farkındalık oluşturulması hem koruyucu hem de tedavi edici süreçlerin etkinliğini artıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, yanık, tedavi, haşlanma yanığı**Sorumlu Yazar:** Yeliz KART, yelizkart@yahoo.com, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Ana Bilim Dalı

AKUT KORONER SENDROM

Hümeysra SUNA¹, Oğuz Mustafa KARTAL¹, Fevzi DOĞAN¹, Kaan IŞIK¹, Adil YAĞIZ¹,
Osman GÜRDAL², Bayram Ali UYSAL³

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Ana Bilim Dalı

³ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimler Kardiyoloji Ana Bilim Dalı

ÖZET

Akut Koroner Sendrom (AKS), miyokard iskemisi ve nekrozunun klinik yelpazesinde yer alan STEMI, NSTEMI ve instabil anjina alt gruplarını içerir. Çalışmamızda SDÜ Araştırma Uygulama hastanesinde tanı konulup verileri incelenen 969 AKS hastalarının %54'ü erkek, %46'sı kadın olup, ortalama yaş 65±12 olarak saptanmıştır. Alt tipte hastaların %32'si STEMI, %45'i NSTEMI ve %23'ü instabil anjina tanısı almıştır. Dünya genelinde yılda yaklaşık 7 milyon yeni AKS vakası tespit edilirken, iskemik kalp hastalığı 8,9 milyon ölümlle en yüksek kardiyovasküler mortalite sebebidir. Vakalarımızda en sık görülen risk faktörleri hipertansiyon (%71), hiperlipidemi (%63), sigara kullanımı (%51) ve diyabet (%43) olarak tespit edilmiş olup, 30 günlük mortalite STEMI hastalarında %8,1, NSTEMI hastalarında %5,7 olarak kaydedilmiştir. Patofizyolojik olarak en sık aterosklerotik plak rüptürü AKS'ye yol açarken, plak erozyonu, kalsifiye nodüller, spontan koroner arter diseksiyonu (SCAD) ve MINOCA (obstrüktif olmayan koroner arter hastalığında miyokard enfarktüsü) da önemli nedenler arasında yer alır. Hastaların %81,3'ünde göğüs ağrısı başvuru şikâyeti olarak kaydedilirken, %9'unda epigastrik ağrı, %4,5'inde çarpıntı, %2,2'sinde senkop ve %1,5'inde nefes darlığı görülmüştür. Tanı sürecinde erken EKG değerlendirmesi kritik olup, hastaların %62,6'sında anterior-septal EKG tutulumu saptanmıştır. Biyobelirteçler arasında troponin I/T spesifik miyokard hasarını gösterirken, Galektin-3 gibi yeni belirteçler prognostik değer taşır. Koroner CTA düşük-orta riskli hastaların dışlanması yüksek duyarlılığa sahiptir. Tedavi algoritması; acil aspirin (%93 hasta) ve P2Y₁₂ inhibitörleri ile antikoagülan başlama, yüksek doz statin başlangıcı, primer PCI (STEMI'de %67,5), erken invaziv strateji (NSTEMI'de %70,2) ve uzun dönemde lipid düşürücü terapi ile yaşam tarzı düzenlemelerini kapsar.

Bu sunumun amacı, AKS'nin epidemiyolojisini, patofizyolojik mekanizmalarını, risk faktörlerini, klinik bulgularını, tanı yöntemlerini ve güncel tedavi yaklaşımlarını SDÜ tıp fakültesi öğrencilerine yönelik sistematik ve öğretici bir biçimde sunarak, acil servis-tanı tedavi akışını etkin kılmaktır.

Anahtar Kelimeler: Akut Koroner Sendrom, STEMI, NSTEMI, Aterosklerotik Plak, Miyokard Enfarktüsü, Risk Faktörleri

Sorumlu Yazar: Hümeysra Suna, l2211601187@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

25-HIDROKSI VİTAMİN D3 VE ANTI-MÜLLERIAN HORMON DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Elçin GÜR¹, Rüveyda İDİZ¹, Halil İbrahim BÜYÜKBAYRAM²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyokimya Ana Bilim Dalı

ÖZET

Bu çalışma, kadın bireylerde serum 25-hidroksi vitamin D (25(OH)D) düzeyleri ile anti-Müllerian hormon (AMH) düzeyleri arasındaki ilişkiyi değerlendirmeyi amaçlamaktadır. D vitamini, kalsiyum-fosfor metabolizmasının düzenlenmesindeki rolü dışında, üreme sağlığı üzerinde de etkili olan bir sterol hormondur. Literatürde, D vitamini eksikliği ile çeşitli endokrinolojik bozukluklar arasında ilişki kurulduğu gibi, kadınlarda fertilité parametreleri üzerinde de etkili olabileceği bildirilmektedir. AMH ise, over rezervini ve foliküler havuzun niceliğini yansıtan, özellikle yardımcı üreme tekniklerinde yaygın olarak kullanılan bir glikoproteindir. Bu bağlamda, iki biyobelirteç arasındaki olası ilişki, üreme sağlığı açısından önemli bilgiler sunabilir. Çalışma, Süleyman Demirel Üniversitesi Hastanesi Tıbbi Biyokimya Laboratuvarı'nda 1 Şubat 2025 ile 1 Mayıs 2025 tarihleri arasında retrospektif kesitsel analiz olarak planlanmıştır. Çalışmaya, eş zamanlı serum 25(OH)D ve AMH düzeyleri ölçülmüş olan ve yaşları 18-60 arasında değişen, toplam 98 kadın hasta dahil edilmiştir. Veriler elektronik hasta kayıt sisteminden alınmış, analizler SPSS programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Dağılım normalliği göz önüne alınarak korelasyon analizinde Spearman yöntemi tercih edilmiştir. Katılımcıların yaş ortalaması $33,16 \pm 8,8$ yıl, ortalama AMH düzeyi 3,04 ng/mL ve ortalama 25(OH)D düzeyi 19,56 ng/mL olarak belirlenmiştir. Spearman korelasyon analizi sonucunda 25(OH)D ile AMH düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı, zayıf derecede negatif bir ilişki saptanmıştır ($r = -0,272$; $p = 0,007$). Sonuçlar, D vitamini eksikliğinin azalmış over rezervi ile ilişkili olabileceğini göstermekte olup, bu ilişkinin doğrulanması amacıyla ileriye dönük, kontrollü çalışmalar önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Vitamin D, Anti-Müllerian Hormon, Kadın Sağlığı, Over Rezervi

Sorumlu Yazar: Elçin GÜR, elcin.gur@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

AMANTADIN'IN KAFA TRAVMASINA SEKONDER GELİŞEN KALP HASARI ÜZERİNE ETKİSİ

Halil AŞCI¹, Özlem ÖZMEN², Rümeyza TANER³, Fatih AKSOY⁴, Zeynep ÖZ⁵

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

² Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veterinerlik Fakültesi, Veterinerlik Patolojisi Ana Bilim Dalı

³ Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Biyomühendislik Ana Bilim Dalı

⁴ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Ana Bilim Dalı

⁵ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Travmatik beyin hasarı (TBI), travma sonrasında beyinde yapısal ve işlevsel hasar oluşumu ile karakterize edilen ve dünya genelinde önemli bir mortalite ve morbidite nedeni olan bir durumdur. TBI'lı hastalarda kardiyak hasar giderek daha yaygın bir komplikasyon olarak tanımlanmakta ve olumsuz klinik sonuçlara katkıda bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, ratlarda oluşturulan TBI modelinde amantadin (AMA) uygulamasının kalp dokusu üzerindeki potansiyel koruyucu etkilerini histopatolojik ve immünohistokimyasal değerlendirmeler yoluyla araştırmaktır. Materyal -Metot: Kırk adet erkek Wistar Albino rat rastgele dört gruba ayrıldı: Kontrol, Travma (TRA), TRA-AMA-1 ve TRA-AMA-7. TBI, Marmarou ağırlık düşürme yöntemi kullanılarak oluşturuldu. Amantadin (45 mg/kg/gün, intraperitoneal) TBI sonrası 1 ve 7 gün süreyle uygulandı. Deneysel aşamanın sonunda, ötanazi işlemi sonrası kalp dokuları toplanarak histopatolojik inceleme, immünohistokimyasal olarak B-hücreli lenfoma 2 (Bcl-2), Bcl-2 associated x protein (Bax) ve vasküler hücre adezyon molekülü (VCAM) ekspresyonlarının değerlendirilmesi gerçekleştirildi. Bulgular: Histopatolojik incelemede, kontrol grubunun miyokard dokusunda herhangi bir patolojik değişikliğe rastlanmadı. Bu gruptaki kardiyomiyositlerin uzamış, dallanmış, normal boyutlarda ve belirgin interkalar diskler ile yapılandığı gözlemlendi. Kardiyak hücreleri çevreleyen ince endomysyum kılıfları ve hücrelerin etrafında yoğun bir kapiller ağ tespit edildi. Buna karşılık, TRA grubunda hiperemi, hemoraji ve inflamatuvar hücre infiltrasyonu gibi kardiyak doku değişiklikleri belirlendi. AMA tedavisi bu patolojik bulguları iyileştirdi. TRA-AMA-7 grubunda elde edilen iyileşme, TRA-AMA-1 grubuna göre daha belirgin düzeydeydi.

İmmünohistokimyasal analizlerde, kontrol grubunda pro-apoptotik Bax ve inflamatuvar VCAM ekspresyonlarının çok düşük seviyede olduğu veya bulunmadığı, buna karşın anti-apoptotik Bcl-2 ekspresyonunun belirgin olduğu gözlemlendi. Öte yandan, TRA grubunda Bax ve VCAM ekspresyonlarının orta düzeyde veya belirgin şekilde arttığı, Bcl-2 ekspresyonunun ise azaldığı tespit edildi. AMA tedavisi bu patolojik moleküler değişimleri tersine çevirdi ve 7 günlük tedavi protokolünün etkinliğinin 1 günlük tedaviye kıyasla daha yüksek olduğu belirlendi. Sonuç: AMA'nın TBI kaynaklı miyokardiyal hasara karşı anlamlı kardiyoprotektif etkiler gösterdiği ve 7 günlük uygulamanın 1 günlük uygulamaya kıyasla üstün sonuçlar sağladığıdır. Bu koruyucu etkilerin, apoptoz ve inflamasyon yollarının modülasyonu aracılığıyla gerçekleştiği düşünülmektedir.

Bulgularımız, AMA'nın TBI ile ilişkili kardiyak komplikasyonların önlenmesi ve yönetiminde umut vaat eden bir tedavi stratejisi olabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Amantadin, kalp hasarı, travmatik beyin hasarı

Sorumlu Yazar: Zeynep ÖZ, l2211601171@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

SERUM TOTAL VE DÜZELTİLMİŞ KALSIYUM DÜZEYLERİ İLE İYONİZE KALSIYUM SONUÇLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ARAŞTIRILMASI

Gözde Gülsüm ERSOY¹, Dönay ÇANDIR¹, Halil İbrahim BÜYÜKBAYRAM², İlter İLHAN²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyokimya Ana Bilim Dalı

ÖZET

Düzeltilmiş kalsiyum hesaplamaları, özellikle düşük serum albümin düzeylerine sahip hastalarda total kalsiyumun biyolojik etkinliğini daha doğru yansıtmak amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak son yıllarda bu düzeltme formüllerinin, gerçek iyonize kalsiyum düzeylerini doğru bir şekilde yansıtmadığına dair önemli şüpheler ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada, total ve düzeltilmiş kalsiyum düzeyleri ile doğrudan ölçülen iyonize kalsiyum düzeyleri arasındaki ilişki değerlendirilmiş ve albümin düzeylerine göre bu ilişkinin değişimi analiz edilmiştir. Retrospektif çalışmamızda, Süleyman Demirel Üniversitesi Hastanesi'nde son iki yıl içinde aynı gün ölçülen albumin, total ve iyonize kalsiyum verileri incelenmiştir (n=8284). Düzeltilmiş kalsiyum düzeyleri Payne formülüyle hesaplanmıştır. Normal dağılım Shapiro-Wilk testi ile değerlendirilmiş; değişkenler arasındaki ilişkiler Spearman korelasyon analiziyle, gruplar arasındaki yüzdeler farkları ise Kruskal-Wallis testiyle karşılaştırılmıştır. Ortalama iyonize kalsiyum düzeyi 4.26 ± 0.46 mg/dL, ortalama total kalsiyum düzeyi 8.42 ± 0.85 mg/dL, ortalama düzeltilmiş kalsiyum düzeyi 9.28 ± 0.72 mg/dL bulunmuştur. İyonize kalsiyum ile total ($r=0.625$, $p<0.001$) ve düzeltilmiş kalsiyum ($r=0.609$, $p<0.001$) düzeyleri arasında orta düzeyde pozitif korelasyon saptanmıştır. Albümin düzeyine (<2, 2–3, 3–4 g/dL) göre yapılan alt grup analizlerinde, albümin azaldıkça bu korelasyonun zayıfladığı gözlemlenmiştir: Alb 3–4 g/dL: İyonize kalsiyum- Total kalsiyum: $r=0.623$, İyonize kalsiyum- Düzeltilmiş kalsiyum: $r=0.609$, Alb 2–3 g/dL: İyonize kalsiyum- Total kalsiyum: $r=0.604$, İyonize kalsiyum- Düzeltilmiş kalsiyum: $r=0.608$, Alb <2 g/dL: İyonize kalsiyum- Total kalsiyum: $r=0.495$, İyonize kalsiyum- Düzeltilmiş kalsiyum: $r=0.473$, Yüzdeler fark analizlerinde ise, düzeltilmiş kalsiyum değerlerinin düşük albümin düzeylerinde iyonize kalsiyumu sistematik olarak fazla tahmin ettiği bulunmuştur. Alb 3–4 g/dL: Total: %104.3, Düzeltilmiş: %115.5, Alb 2–3 g/dL: Total: %94.7, Düzeltilmiş: %121.6, Alb <2 g/dL: Total: %90.8, Düzeltilmiş: %138.2, bu farklar Kruskal-Wallis testiyle anlamlı bulunmuştur ($p<0.001$).

Çalışmamız, düzeltilmiş kalsiyum düzeylerinin, özellikle düşük albüminli hastalarda, iyonize kalsiyumu doğru şekilde yansıtmadığını göstermektedir. Klinik karar süreçlerinde, özellikle albümin düzeyinin düşük olduğu durumlarda, doğrudan iyonize kalsiyum ölçümüne öncelik verilmesini önermekteyiz.

Anahtar Kelimeler: İyonize kalsiyum, düzeltilmiş kalsiyum, albümin, total kalsiyum.

Sorumlu Yazar: Gözde Gülsüm ERSOY, l2211601058@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

ATEROJENİK İNDEKS VE İNSÜLİN DİRENCİNİN ORANININ KARDİYOYASKÜLER HASTALIKLAR ÜZERİNE ETKİSİ VAR MIDIR?

Kadir Burhan KARADEM¹, Mehmet Emre ÇİMEN², Damla ÖZSOY², Meryem ZÜMBÜL²,
Refia TABAN², Güney GÖKGÜL², Hasan Ali KARATAŞ²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kalp Damar Cerrahisi Ana Bilim Dalı

² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, aterosjenik indeks (AI) ve insülin direncinin (ID) kardiyovasküler hastalık (KVH) riskinin öngörülmesinde potansiyel biyobelirteçler olup olmadığını değerlendirmek ve bu ilişkileri cinsiyet bazında incelemektir. İnsülin direnci, hücrelerin insüline karşı duyarsızlaşarak glukoz alımını zorlaştırdığı ve pankreasın aşırı insülin üretimine yol açtığı metabolik bir durumdur. Açlık glukoz değerinin açlık insülin ile çarpılıp bu değerin 405'e bölünmesi ile elde edilir. Aterosjenik indeks, ateroskleroz riskiyle ilişkilendirilen, trigliserid ve HDL-C arasındaki oranın kullanılarak kardiyovasküler hastalık riskini değerlendiren bir parametredir. Çalışmaya retrospektif olarak 18-76 yaş aralığında, toplam 1414 birey dahil edilmiştir. Katılımcıların açlık kan şekeri (AKŞ), trigliserid (TGL), yüksek yoğunluklu lipoprotein kolesterol (HDL-C), insülin düzeyi, yaş ve cinsiyet bilgileri kaydedilmiştir. AI, $[\log (TGL/HDL)]$ formülüyle; insülin direnci, HOMA-IR yöntemiyle hesaplanmıştır. AI/ID ve ID/AI oranları da ayrıca analiz edilmiştir. Hasta ve sağlıklı gruplar Mann-Whitney U testi ile karşılaştırılmış, ortalama, standart sapma, korelasyon ve regresyon analizleri yapılmıştır. Erkekler ve kadınlar ayrıca alt gruplar olarak değerlendirilmiştir. KVH varlığı olan bireylerde AI ve ID değerleri anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur ($p<0,05$). AI ile ID arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Yüksek AI/ID oranına sahip bireylerde KVH risk faktörlerinin (hipertrigliseridemi, düşük HDL, artmış insülin düzeyi) daha belirgin olduğu gözlenmiştir. Cinsiyete göre analizlerde, erkeklerde AI/ID oranı kadınlara kıyasla anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur ($p<0,01$). ID/AI oranı negatif değerlere kaydıldığında metabolik profilin daha kötü olduğu belirlenmiştir. Aterosjenik indeks ve insülin direnci, özellikle birlikte değerlendirildiğinde, kardiyovasküler hastalık riskinin öngörülmesinde değerli biyobelirteçler olabilir.

AI/ID oranının yüksekliği, KVH riski açısından erken bir uyarı işareti olarak kullanılabilir. Ancak bu bulguların daha geniş örneklem gruplarında yapılacak prospektif çalışmalarla desteklenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aterosjenik İndeks, İnsülin Direnci, Kardiyovasküler Hastalık, Biyobelirteç, HOMA-IR

Sorumlu Yazar: Kadir Burhan KARADEM, kadirkaradem@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kalp Damar Cerrahisi Ana Bilim Dalı

YAŞLI BİREYLERDE NORMAL BASINÇLI HİDROSEFALİ: BEŞ OLGULUK BİR SERİ

Tamer KARAASLAN¹, Özgür ÖNAL², Gökçen CANDÖNMEZ³, Bayram Emre DOĞU³,

Fatma Melek ÇETİNDEDE³, Hacer Kübra KANMAZ³, Hilal ŞENOL³

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Ana Bilim Dalı,

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı,

³ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Normal basınçlı hidrosefali (NBH), genellikle yaşlı bireylerde görülen, yürüme bozukluğu, bilişsel gerileme ve idrar inkontinansı üçlüsü ile karakterize, tedavi edilebilir bir nörolojik sendromdur. Klinik tabloya eşlik eden ventrikülomegali ve lomber ponksiyona verilen olumlu yanıt, tanı ve tedavi sürecinde kritik önemdedir. Bu çalışmada, NBH tanısı almış ve V-P şant cerrahisi uygulanmış beş farklı hasta üzerinden tanı, tedavi ve komplikasyon süreçleri tartışılmıştır. Olgu 1 – Fatma U. (71 yaş, kadın); NBH tanısı ile önceden şant uygulanmış hasta, düşme sonrası minimal intrakraniyal kanama ile başvurdu. Sağda hemiballismus gözlenen hastaya şant revizyonu yapıldı. Cerrahi sonrası klinik düzelme sağlandı. Olgu 2 – Gülcan S. (68 yaş, kadın); 2016 yılında hidrosefali tanısı almış olan hasta, yürüme güçlüğü nedeniyle başvurdu. Lomber ponksiyona yanıt alınması üzerine V-P şant uygulandı. Operasyon sonrası komplikasyon gelişmedi ve hasta stabil taburcu edildi. Olgu 3 – Nevzat S. (65 yaş, erkek); Beş aydır süren denge kaybı ve sık düşmeler nedeniyle değerlendirilen hastada NBH tanısı kondu. V-P şant sonrası sol alt ekstremitede duyu kaybı ve rijidite devam etti; bu durum eşlik eden sekonder nörolojik patolojileri düşündürmektedir. Olgu 4 – Ümmügülsüm M. (71 yaş, kadın); Dört yıldır yürüme ve inkontinans şikayetleri olan hastada LP sonrası düzelme gözlenince V-P şant uygulandı. Postoperatif dönemde Covid-19 enfeksiyonu gelişti ve hasta enfeksiyon servisinde izlendi. Olgu 5 – Arif K. (70 yaş, erkek); Parkinson ve Alzheimer tanıları ile takip edilen hasta, NBH nedeniyle V-P şant takıldı. İkinci yatışta şant enfeksiyonu ve kısa süreli bilinç bozukluğu gelişti. Enfeksiyon tedavisi sonrası izlem sürdürüldü. Beş olgu, NBH'nin klinik spektrumunun genişliğini ve cerrahi müdahalenin hastalık gidişatına etkisini göstermektedir. Lomber ponksiyona verilen yanıt, cerrahi karar için önemli bir kriter olmuştur. Şant tedavisi, çoğu hastada belirgin klinik düzelme sağlamış olsa da, enfeksiyon (Olgu 4 ve 5) ve şant disfonksiyonu (Olgu 1) gibi komplikasyonlar yönetimi karmaşıklştırmıştır. Özellikle ek hastalık yükü olan bireylerde multidisipliner yaklaşım önem taşımaktadır. Nadiren görülen hemiballismus gibi semptomlar, NBH'ye eşlik eden veya tetiklenen farklı nörolojik durumlara işaret edebilir. NBH, yaşlı bireylerde geri dönüşümlü demans nedenlerinden biridir ve doğru tanı-tedavi ile yaşam kalitesinde belirgin iyileşme sağlanabilir.

Lomber ponksiyon testi tanıda değerli olup, cerrahi müdahale uygun hastalarda etkin sonuçlar verir. Şant sonrası komplikasyonların (enfeksiyon, disfonksiyon) izlenmesi ve yönetimi tedavi sürecinin başarısını etkileyen başlıca faktörlerdir.

Anahtar Kelimeler: Normal basınçlı hidrosefali, V-P şant, yaşlı hasta, lomber ponksiyon, yürüme bozukluğu, şant enfeksiyonu, hemiballismus

Sorumlu Yazar: Tamer KARAASLAN, tamerkaraaslan@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Ana Bilim Dalı

**POSTER
BİLDİRİ
ÖZETLERİ**

ENFEKSİYON POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN ERİŞKİN BAĞIŞIKLANMA DURUMLARININ İNCELENMESİ

Kudret KARABULUT¹, Bahar Asya KARAYAKALI¹, Esra NURLU TEMEL², Ayşe Hilal TÜRKER²,
Onur ÜNAL², Onur KAYA²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları Klinik Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı

ÖZET

21.yy'ın hemen başında Dünya Sağlık Örgütü aşılama, koruyucu sağlık hizmetleri arasında halk sağlığına etki eden en önemli faktör olarak ilan etmiştir. Enfeksiyon hastalıklarında bağışıklanma çocukluk döneminde olduğu kadar erişkin yaş grupları için de önem taşımaktadır. Yaş ilerledikçe bireylerde enfeksiyonlar daha ağır bir seyir göstermektedir. Çünkü çocukluk döneminde rutin olarak aşılama ile sağlanan bağışıklık yaş ilerledikçe azalmaktadır. Ayrıca yeni aşilar yaygın olarak kullanıma girmiştir. Sonuç olarak erişkin bağışıklanma ile enfeksiyon hastalıklarında hastalık insidansı düşürülmekte, mortalite ve sağlık harcamaları önemli oranda azaltılmaktadır. Yapılan çalışmalara rağmen erişkin bağışıklanma farkındalığı ideal seviyeye ulaşamamıştır. Erişkinlerin çoğu kendileri için gereken aşiları bilmemektedir. Özellikle komorbiditeleri olan kişiler, geriatrik bireyler, sağlık çalışanları ve uluslararası seyahat edenler gibi birçok grup aşilanaarak yaşamları koruma altına alınabilir. Bu çalışmada amaç erişkin yaş gruplarında bağışıklanma farkındalığını arttırmak, bağışıklanma önerilerinde bulunmak ve bağışıklama uygulamalarını incelemektir. Literatür taraması yapılarak erişkin bağışıklığı ile ilgili ölçekli anketler incelenmiş ve ilgili onay alındıktan sonra çalışmamızda kullanılmıştır. Ankette katılımcılara ait demografik veriler, geçmişe ait aşılama bilgileri, aşılama ile bilgi düzeyleri ve davranış biçimleri değerlendirilmiştir. Çalışmaya Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Klinik Mikrobiyoloji Polikliniğine başvuran 18 yaş üstü bireyler dahil edilmiştir.

Çalışma verileri toplanmaya devam etmektedir. Hedeflenen süre ve katılımcı sayısına ulaşıldığında veriler paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Erişkin, Bağışıklama, Aşı

Sorumlu Yazar: Kudret Karabulut, kudret.krbt07@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

NADİR BİR DURUM: MAKSİLLER SİNÜSTE EKTOPIK DİŞ

Yusuf Çağdaş KUMBUL¹, Berkay KUŞCU², Alperen ÜZÜMCÜ², Furkan ÖZTÜRK²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kulak Burun Boğaz Ana Bilim Dalı

² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Maksiller sinüste ektopik diş varlığı, oldukça nadir karşılaşılan ve genellikle asemptomatik seyreden bir durumdur. Ancak bazı olgularda, sinüsle ilişkili semptomlara neden olabilir ve bu durum hastanın yaşam kalitesini etkileyebilir. Bu makalede, 24 yaşında kadın bir hastada sol maksiller sinüste tespit edilen ektopik bir dişin endoskopik cerrahi yöntemle başarılı bir şekilde çıkarılması sunulmuştur. Tanıda, konvansiyonel radyografik görüntüleme yöntemlerinin yanı sıra bilgisayarlı tomografi (BT) önemli bir rol oynamış, dişin sinüs içerisindeki konumu ve çevre dokularla ilişkisi detaylı şekilde ortaya konulmuştur. Görüntüleme sayesinde, ektopik dişin maksiller sinüsün posterolateral duvarına yakın konumlandığı ve mukozal kalınlaşmaya yol açtığı belirlenmiştir. Ektopik diş varlığının etiyolojisi tam olarak bilinmemekle birlikte, embriyonik gelişim sırasında meydana gelen migrasyon bozuklukları, travma, enfeksiyonlar veya genetik yatkınlık gibi faktörlerin etkili olabileceği düşünülmektedir. Literatürde bu gibi durumlara nadir de olsa rastlanmakta, çoğu zaman başka nedenlerle çekilen görüntülemelerde tesadüfen fark edilmektedir. Tedavi olarak, hastanın semptomlarının şiddeti ve ektopik dişin konumu dikkate alınarak cerrahi müdahale tercih edilmiştir. Cerrahi işlem endoskopik sinüs cerrahisi yoluyla gerçekleştirilmiş, invazivliği düşük ve iyileşme süresi kısa bir yaklaşım benimsenmiştir. Operasyon sonrası dönemde herhangi bir komplikasyon gelişmemiştir. Sonuç olarak, maksiller sinüste ektopik diş varlığı nadir görülse de semptomatik olgularda doğru tanı ve uygun cerrahi müdahale ile başarılı sonuçlar elde edilebilmektedir.

Bu olgu, literatürdeki benzer vakalarla karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiş ve benzer klinik durumlarla karşılaşılacak hekimler için yol gösterici nitelikte bir katkı sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Diş Anomalileri, Odontogenez, Maksiller Sinüs

Sorumlu Yazar: Yusuf Çağdaş Kumbul, cagdas1061@hotmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kulak Burun Boğaz Ana Bilim Dalı

BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLARIN SAĞLIK PERSONELİ TARAFINDAN KULLANIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Madina BEYAN¹, Fatima VALİZADA¹, Esra NURLU TEMEL²,

Ahmet HÜSREV KAHRAMAN², Gül Ruhsar YILMAZ²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları Klinik Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı

ÖZET

Sağlık hizmetlerinde, hastaların ve sağlık personelinin güvenliği için, günlük uygulamalarda, kişisel koruyucu ekipman kullanımı önemlidir. Sağlık çalışanlarının, kişisel koruyucu ekipmanlarını (KKE) doğru kullanmaması, enfeksiyonların hızla yayılmasına sebep olabilir. Bu çalışmada sağlık çalışanlarının, KKE kullanımı hakkındaki bilgi, tutum ve davranış düzeyinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Araştırma Hastanesinde gerçekleştirilmektedir. Çalışma evrenini, kliniklerde görev yapan asistan doktor ve hemşireler oluşturmaktadır. KKE kullanımı ile ilgili bilgi, tutum ve davranış düzeyini değerlendirmek için, literatür taranarak bulunan ölçekli anket formu kullanılmıştır. Çalışma tüm dâhili-cerrahi klinik branşlarında ve yoğun bakım ünitelerinde gerçekleştirilmektedir. Katılımcılarının demografik değişkenlerini değerlendirmek için sosyodemografik veri sayfası, KKE kullanımına uyum düzeyini değerlendirmek için üç puanlı derecelendirme ölçeği, sağlık çalışanlarının KKE kullanımına yönelik tutumlarını değerlendirmek için beş puanlı Likert ölçeği ve KKE kullanımına uyumu etkileyen faktörleri değerlendirmek için yapılandırılmış bir anket kullanılarak veriler toplandı.

Bu çalışma, hala Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi araştırma hastanesinde devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kişisel Koruyucu Ekipman, Enfeksiyon, Sağlık çalışanları

Sorumlu Yazar: Madina Beya, madobyn@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

YATAN HASTALARDA ÜRİNER KATETER ENDİKASYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Miray KIRBIYIKOĞLU¹, Esra NURLU TEMEL² Ahmet ÖZDEMİR² Füsün Zeynep AKÇAM²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları Klinik Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı

ÖZET

Üriner kateterler sağlık hizmetlerinin birçok aşamasında en sık kullanılan invaziv tıbbi aletlerden biridir. Vücutta kalma süresi uzadıkça, bakteri kolonizasyonunu ve bakterilerin vücuda giriş riskini artırır. Sonuç olarak kateter ilişkili üriner sistem enfeksiyonu (KİÜSİ) riski artar. Kateter ilişkili üriner sistem enfeksiyonları, sağlık bakımı ilişkili enfeksiyonların %40'ını oluşturmaktadır ki bu sağlık sistemine büyük yük getirmektedir. Bu tespitlere bağlı olarak, çalışmamızda; üriner kateter takılma endikasyonlarının nokta prevelans çalışması ile tüm dahili, cerrahi ve yoğun bakım kliniklerinde değerlendirilmesi planlanmıştır. Çalışma, 611 yataklı üniversite hastanemizin tüm klinik ve yoğun bakım ünitelerinde, enfeksiyon kontrol hemşireleri ile gerçekleştirilecektir. Üriner kateterlerin uygunluğu; üriner kateter takılma endikasyonları dikkate alınarak enfeksiyon kontrol komitesi üyeleri ile yapılacaktır.

Çalışma; tüm kliniklerden gerekli izinler alındıktan sonra yapılacak olup, elde edilen verilen hastane yönetimi, enfeksiyon kontrol komitesi ve akademik veri olarak da bilim dünyasına sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Üriner Kateter, Enfeksiyon, Hastane

Sorumlu Yazar: Miray Kırbıyıkoglu, miraykirbiyikoglu78@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE SİGARA KULLANIMI VE BAĞIMLILIK ŞİDDETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Abdullah Cem ŞENGÜL¹, Şimal Naz ÇEVİK², Yadigar TEK², Alp Eren TUFAN², Sara AGHAZADEH²,
Zeynep GÜNEŞ² Gülsena KARTAL²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Bu çalışmada, sigara kullanıcılarının nikotine olan fiziksel ve psikolojik bağımlılık düzeyleri anket yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırmaya 304 katılımcı dahil edilmiş, %58.9'u kadın ve %41.1'i erkeklerden oluşmuştur. Katılımcıların büyük çoğunluğu günde 10 adetten az sigara tüketmektedir. Fagerström Nikotin Bağımlılık Testi sonuçlarına göre, katılımcıların önemli bir kısmı orta veya yüksek düzeyde fiziksel bağımlılık sergilemiştir. Psikolojik bağımlılık ölçeğinden elde edilen veriler ise katılımcıların %78.9'unun sosyal ortamlarda sigara içmenin bir alışkanlık haline geldiğini göstermiştir. Bu bulgular, psikolojik bağımlılığın fiziksel bağımlılıktan bağımsız olarak da yaygın olduğunu ortaya koymaktadır. Fiziksel ve psikolojik bağımlılık düzeyleri arasında anlamlı bir pozitif korelasyon bulunmuştur. Nikotine fiziksel olarak daha bağımlı bireylerin aynı zamanda psikolojik bağımlılık düzeylerinin de yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Bu sonuçlar, sigara bırakma süreçlerinde yalnızca fiziksel bağımlılığın değil, psikolojik bağımlılığın da dikkate alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Çalışmanın sınırlılıkları arasında, verilerin katılımcı beyanlarına dayanması ve örneklemin geniş toplum geneline temsil yeteneğinin sınırlı olması bulunmaktadır.

Buna rağmen elde edilen bulgular, sigara bağımlılığıyla mücadelede hem fizyolojik hem de psikolojik destek yaklaşımlarının önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sigara kullanımı, Tıp fakültesi öğrencileri, Nikotin Bağımlılığı

Sorumlu Yazar: Şimal Naz ÇEVİK, simalnaz47@icloud.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN RİSKLİ DAVRANIŞLARI: SOSYAL GİRİŞKENLİK VE KRONOTİP İLE İLİŞKİSİ

Rahime ASLANKOÇ¹, Süleyman Mert ÇETİNKAYA², Ece GÜNGÖR², Mete YILMAZ²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fizyoloji Ana Bilim Dalı

² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ) Tıp Fakültesi öğrencilerinin riskli davranışları, sosyal girişkenlik düzeyleri ve kronotip özellikleri arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir. Bu tanımlayıcı ve kesitsel çalışmada, 2024-2025 Eğitim Öğretim Yılında öğrenim gören Tıp Fakültesi Dönem 1, 2 ve 3 öğrencileri arasından seçilen katılımcılar yer almıştır. Veriler çevrimiçi bir anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Anket içeriği; öğrencilerinin riskli davranışlarını (çevrimiçi kumar oynama), sosyal girişkenlik düzeylerini ve kronotiplerini değerlendirmek için standart ölçekler ve sosyo-demografik bilgilerden oluşturuldu. Çalışmaya toplam 268 öğrenci katıldı; %54,1'i kadın, %45,9'u erkekti. Katılımcıların yaş ortalaması 19,97±1,44 yıl olup, %32,8'i Dönem 1, %39,6'sı Dönem 2, %27,6'sı Dönem 3 öğrencisi idi. Dönem 1 öğrencilerinin %23,9'u tek başına yaşarken, Dönem 2 öğrencilerinin %38,7 ve Dönem 3 öğrencilerinin %45,9'u tek başına yaşamaktaydı. Yaşadıkları yer dönemler arasında farklı idi ($p=0.001$). Katılımcıların %45'i haftada 2-4 kez dışarı çıkmakta olup, kadınların dışarı çıkma sıklığı erkeklerden fazla bulundu. Günlük ortalama internet kullanım süresi 5,18±2,62 saat olup, cinsiyete göre fark anlamlı ($p=0.002$) bulundu. Katılımcılar kadınların %90'ı, erkeklerin %79,7'si olmak üzere en fazla sosyal medyayı kullanmaktaydı. Oyun kullanımı erkeklerde kadınlara göre anlamlı düzeyde yüksekti. Katılımcıların %25,7'si alkol, %17,2'si sigara kullanmakta idi. Erkeklerdeki kullanım oranı cinsiyete ve dönemlere göre farklı idi (sırasıyla, $p=0.001$, $p=0.000$). Öğrenciler arasındaki kronotipte ara tip en yaygın (%63,3) ve sabahçı tip en azdı (%13,4'ü). Kronotipler cinsiyetler arasında farklı değildi, ancak egzersiz süresi ile fark anlamlı idi ($p=0,037$). Öğrencilerin kumar bağımlılığı ölçek puanı 27,12±14,35 olup, erkeklerde kumar puanı anlamlı düzeyde yüksekti ($p=0.003$). Kaygı puan ortalaması 49,57±17,4 ve kaçınma puan ortalaması 45,49±18,3 idi. Sosyal fobi cinsiyet ve dönemler arasında farklı bulunup (sırasıyla, $p=0.003$, $p=0.007$), kumar ve kronotip arasında fark anlamlı değildi.

Bu çalışma, SDÜ Tıp Fakültesi öğrencilerinin kumar bağımlılık düzeyi, sosyal girişkenlik özellikleri ve kronotip profilleri arasında çeşitli ilişkiler olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Riskli Davranışlar, Sosyal Girişkenlik, Kronotip, Kumar bağımlılığı

Sorumlu Yazar: Süleyman Mert ÇETİNKAYA, I2211601092@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

ATIK SU ANALİZLERİYLE ISPARTA'DAKİ OPIOİD KULLANIMININ**KAYNAKLARININ BELİRLENMESİ: HASTANE TÜKETİMİ VE GERÇEK KULLANIM ORANLARI****Şayan Tutku YILMAZ¹, Çağrı KARA¹, Nuri KAYA¹, Çağrı SEKİ¹, Muhammet Okan İLHAN¹,****Oğuz SÖĞÜT², Serdar SEZER³**¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi² Süleyman Demirel Üniversitesi, Doğal Ürünler Uygulama ve Araştırma Merkezi³ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı**ÖZET**

Atık su analizleri, toplumsal düzeyde uyuşturucu madde kullanımını belirlemede yaygın ve nesnel bir yöntem olarak kullanılmaktadır. Türkiye'de yapılan analizlerde Isparta ilinde tespit edilen yüksek morfin ve diğer opioid türevleri dikkat çekmiş, bu durum kamuoyunda Isparta'da yasa dışı uyuşturucu kullanımının yaygın olduğu yönünde bir algı yaratmıştır. Ancak bu verilerin yorumlanmasında Isparta'nın gelişmiş sağlık altyapısı dikkate alınmalıdır. Türkiye ortalamasının oldukça üzerinde olan yatak kapasitesi ve nitelikli yatak oranıyla Isparta, bölge illeri olan Antalya, Burdur ve Afyonkarahisar'dan da hastalar kabul eden önemli bir sağlık merkezi konumundadır. Bu nedenle klinik amaçlı opioid kullanımının da yüksek olması beklenmektedir. Bu çalışmanın temel amacı, Isparta'daki atık sulara tespit edilen opioid düzeylerinin ne kadarının hastane kaynaklı olduğunu belirleyerek, gerçek bireysel kullanım oranlarını ortaya koymaktır. Çalışma, Yeşilay iş birliğiyle Isparta Valiliği'ne bağlı Bağımlılıkla Mücadele Komisyonu (BAMKOM) koordinasyonunda yürütülmektedir. Atık su örnekleri, Isparta Şehir Atık Su Arıtma Tesisi'nden belirli periyotlarla toplanacak ve analiz için Süleyman Demirel Üniversitesi'nde UHPLC-MS/MS cihazıyla değerlendirilecektir. Avrupa Birliği tarafından standartlaştırılmış "Wastewater Analysis and Drugs — European Multi-city Study" prosedürleri temel alınacaktır. Analizlerde atık su örneklerindeki morfin, kodein ve diğer opioid metabolitlerinin konsantrasyonları tespit edilip, her 1000 kişi başına düşen tüketim miktarına dönüştürülecektir. Bununla birlikte, Isparta'daki sağlık kurumlarından opioid türevli ilaçların kullanım verileri alınarak bu ilaçların atık suya geçiş miktarı hesaplanacaktır. Elde edilen klinik kullanım verileri, atık su analizlerinden elde edilen toplam opioid seviyelerinden düşülerek, yasa dışı veya bireysel kaynaklı kullanım miktarları ayrıştırılacaktır. Bu sayede hastane kaynaklı ve bireysel kaynaklı opioid tüketimi bilimsel olarak netleştirilecektir. Bulgular doğrultusunda, yüksek atık su opioid düzeylerinin ne kadarının sağlık hizmetleri nedeniyle oluştuğu anlaşılacak, kamuoyunda oluşan yanlış algılar düzeltilebilecektir. Ayrıca, bu yöntemle yasa dışı kullanım oranları daha doğru şekilde ölçülebilecek ve bağımlılıkla mücadelede daha etkili stratejiler geliştirilebilecektir.

Elde edilecek sonuçlar, yalnızca Isparta için değil, benzer sağlık altyapısına sahip şehirler için de örnek teşkil edecek ve atık su analizlerine dayalı değerlendirmelerde sağlık sisteminden kaynaklanan etkilerin mutlaka göz önüne alınması gerektiğini ortaya koyacaktır.

Anahtar Kelimeler: Atık su analizi, Tıbbi morfin tüketimi, Yasa dışı uyuşturucu kullanımı, Uyuşturucu izleme, UHPLC-MS/MS

Sorumlu Yazar: Prof. Dr. Serdar SEZER, serdarsezer@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

SEÇİCİ SEROTONİN GERİ ALIM İNHİBİTÖRLERİ (SSRI)'NİN SIK GÖRÜLEN YAN ETKİLERİ**Faruk KILIÇ¹, Azra Sıla ÜSTÜNEL², Beyza KARASU², Emine HAMZA², Murat ASLAN²,****Saniye Sıla SEZGİN², Ali YALÇIN²**¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Psikiyatri Ana Bilim Dalı² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi**ÖZET**

Seçici Serotonin Geri Alım İnhibitörleri (SSRI) depresyon, obsesif kompulsif bozukluk, panik bozukluğu, travma sonrası stres bozukluğu, premenstrual disforik bozukluk, yaygın anksiyete bozukluğu ve vazomotor semptomlar durumlarının tedavisinde kullanılmaktadır. Biz bu yazımızda SSRI olarak kullanılan Sitalopram, Essitalopram, Sertralin, Fluoksetin, Paroksetin ve Fluvoksamin'in olası yan etkileri hakkında bilgi sunmayı planladık. Paroksetin: Sık görülen yan etkileri arasında; bulantı, kusma, ishal, kabızlık, uykusuzluk ve uyku hali, baş ağrısı, baş dönmesi, cinsel işlev bozukluğu, esneme, kilo alma, ajitasyon, parestezi, yorgunluk bulunur. Paroksetinin seyrek görülen yan etkileri arasında; zihin bulanıklığı, halüsinasyonlar, hiponatremi, ekimoz, kalp atışının hızlanması. Fluvoksamin: Sık görülen yan etkileri arasında; bulantı, kusma, ishal, uyku sorunları, bulanık görme, kilo alımı veya iştahta değişiklikler, kolay morarma veya kanama, baş ağrısı, halsizlik, terleme, düzensiz kalp atışları, baş dönmesi, ajitasyon, titreme bulunur. Fluvoksamin bazı ilaçlarla etkileşime girip farklı yan etkilere yol açabilmektedir. Essitalopram: Diğer SSRI'lardan daha az yan etkiye ve en büyük serotonin taşıyıcı seçiciliğine sahiptir. En sık bildirilen yan etkiler arasında uykusuzluk, cinsel işlev bozukluğu, mide bulantısı, terlemede artış, yorgunluk ve uyuşukluk yer alır. Serotonin sendromu, QT uzaması, hiponatremi, glokom ve galaktore nadir görülür. Sertralin: En sık karşılaşılan yan etkiler mide bulantısı, ishal, hazımsızlık ve iştah değişiklikleri, baş ağrısı, baş dönmesi, yorgunluk, ağız kuruluğu, terlemede artış, libido kaybı, erektil disfonksiyon ve orgazm güçlüğü. Bu yan etkiler genellikle ilk birkaç hafta içinde ortaya çıkar ve zamanla azalabilir. Sitalopram: Sık Görülen Yan Etkiler bulantıdır, iştah azalması, ishal, baş ağrısı, uykusuzluk, sedasyon. Libido azalması, gecikmiş orgazm veya anorgazmi. Nadir ve ciddi yan etkiler serotonin sendromu, QT aralığı uzaması. Fluoksetin: Yan etkiler adrenerjik, kolinerjik ve histaminerjik reseptörlere daha az etki etmesi nedeniyle diğer antidepresanlara oranla daha az görülür. Bunlar cinsel işlev bozukluğu, gis semptomları, serotonin sendromu, bruksizm ve akatizidir.

Bu derleme SSRI grubu antidepresan ilaçların yan etkilerinin önemini vurgulamak amacıyla hazırlanmış olup, veri toplama aşaması devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Depresyon, SSRI, Antidepresan, Yan etki**Sorumlu Yazar:** Azra Sıla ÜSTÜNEL, I2211601136@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

SİGARA KULLANIMININ CİNSİYETE GÖRE KAN BASINCI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

Gültekin KAYA¹, Mahbuba ABBASLI¹, Ayberk ABACI¹, Deniz DOĞAN¹, Onur ELMAS²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fizyoloji Ana Bilim Dalı

ÖZET

Hipertansiyon, kalp krizi ve inme gibi ciddi komplikasyonlara yol açabilen önemli bir halk sağlığı sorunudur. Genetik, beslenme, fiziksel aktivite ve yaşam tarzı gibi birçok faktör etkili olsa da sigara kullanımı hipertansiyonun en önemli önlenilebilir risk faktörlerinden biridir. Bu "Öğrenci Proje Uygulama Ödevi" kapsamında, bireylerin sigara içme sıklığı, süresi, saat dilimleri ve bırakma süresi gibi değişkenlerin hipertansiyonla ilişkisi incelenecek; elde edilen veriler cinsiyete göre analiz edilerek sigaranın kan basıncı üzerindeki etkileri değerlendirilecektir. Çalışma, 18 yaş ve üzeri, gönüllü katılım sağlayan bireyler üzerinde yürütülecektir. Anket; cinsiyet, yaş, eğitim durumu, boy, kilo, sigara kullanım alışkanlıkları ve kan basıncı gibi bilgileri toplayan çoktan seçmeli ve açık uçlu sorulardan oluşacaktır. Anket, WHO STEPS ve Fagerström Nikotin Bağımlılık Testi temel alınarak hazırlanmıştır. Veri toplama, Google Forms üzerinden yürütülecek; kimlik bilgisi alınmayacak ve kişisel veriler korunacaktır. Anket sosyal medya ve çevrimiçi platformlar aracılığıyla duyurulacaktır. Veriler Excel'e aktarılacak ve Python (v3.11), pandas, scikit-learn, seaborn ve statsmodels gibi kütüphanelerle analiz edilecektir. Güç analizi sonucunda minimum 170 katılımcı gerekmektedir. İstatistiksel analizlerde Shapiro-Wilk testi, ANOVA, Kruskal-Wallis, t-testi, Mann-Whitney U ve Pearson/Spearman korelasyon testleri kullanılacaktır. Anlamlılık düzeyleri $p<0.05$, $p<0.01$ ve $p<0.001$ olarak değerlendirilecek; korelasyon katsayıları ise etki derecelerine göre sınıflandırılacaktır. Bulgular, ortalama $\pm$ standart sapma ile sunulacaktır. Elde edilecek verilere göre hipotezler test edilecek ve bulgular literatür ışığında tartışılacaktır.

Araştırmadan elde edilecek bulguların, sigara kullanımının hipertansiyon üzerindeki etkilerini cinsiyet bazında değerlendirmek ve sigara bırakma politikalarına katkı sağlamak açısından önemli olacağı düşünülmektedir. Çalışma etik onay aşamasında olup sonuçlar "2. Proje ve Bilim Günleri" etkinliğine yetiştirilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Sigara, hipertansiyon, cinsiyet

Sorumlu Yazar: Ayberk ABACI, l2111601286@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

NADİR GÖRÜLEN, BATIN İÇERİSİNE UZANIM GÖSTERİP BASİ ETKİSİ YAPAN NÖROFİBROMLAR VE ÖRNEK OLGU

Muhammed Enes MUSALLI¹, Gürkan AYDOĞDU¹, Fadime TURAN¹, Öykü ÖZDEMİR¹,

Ceren ERKAN¹, Kemal ERTİLA²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroşirürji Ana Bilim Dalı

ÖZET

Nörofibromlar, periferik sinir kılıfının Schwann hücrelerinden kaynaklanan benign tümörlerdir. Temel olarak iki formda görülürler: sporadik (tek ve izole) nörofibromlar ve nörofibromatozis tip 1 (NF1) ilişkili nörofibromlar. NF1, yaklaşık 1/3000 doğumda ortaya çıkan otozomal dominant bir hastalık olup bu hastalarda nörofibrom sıklığı belirgindir. Sporadik nörofibromlar ise her yaşta, genellikle tek odaklı ve nadir görülür. Nörofibromlar en sık deri ve subkutan dokuda ortaya çıkar. Ancak spinal/paravertebral bölgede yerleşerek omurilik veya sinir köküne bası yapmaları da mümkündür. Özellikle NF1 hastalarında omurilik içi (intradural-ekstramedüller) veya foraminal yerleşimli nörofibromlara rastlanabilir. Spinal nörofibromlar genellikle yavaş büyür ve ağrı, duyu bozuklukları, bazen de motor fonksiyon kaybıyla belirti verebilir. Kimi vakalarda kitle, karın ya da bel ağrısı ve organ basısına bağlı semptomlarla tespit edilebilir. Bu vakaların sıklığı kaynaklarda %1-5 olarak bildirilmiştir. Tanı için radyolojik inceleme (MRG) ve kesin olarak histopatolojik değerlendirme gereklidir. Cerrahi eksizyon hem tanı hem de tedavi amacıyla en sık kullanılan yöntemdir. Özellikle tam (total) rezeksiyon yapılan vakalarda prognoz genelde iyidir. Nadir de olsa büyük boyutlu paravertebral veya spinal nörofibromların, komşu yapı ve organlara ciddi bası yaparak çeşitli semptomlara yol açabileceği unutulmamalıdır. Bu nedenle hastaların multidisipliner yaklaşımla değerlendirilmesi ve yönetimi büyük önem taşır.

Kliniğimizde 23 yaşında karın ağrısı ile gelen hastada yakalanan dev nörofibromlu spinal tutulumlu hastayı örnek vaka olarak sunduk.

Anahtar Kelimeler: Nörofibromlar, intraforaminal, ekstraforaminal, spinal tutulum

Sorumlu Yazar: Muhammed Enes MUSALLI, l2211601150@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

SELEKTİF SEROTONİN GERİ ALIM İHİBİTÖRÜ İLAÇLARI NÖROPLASTİSİTE ÜZERİNE ETKİSİ

Salih ÇELTİKÇİ¹, Muhammed Ali BALCI¹, Dursun ÇİVİK¹, Sena YILMAZ¹,

Muhammed Baybars YILMAZ¹, Sıdıka Sude TÜRKER¹, Arif DEMİRDAS²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

ÖZET

Selektif serotonin Geri Alım İnhibitörleri (SSGAİ), etkinlikleri ve tolere edilebilirlikleri ve güvenlikleri nedeniyle depresyon tedavisinde sıklıkla kullanılmaktadır. Ayrıca SSGAİ' i anksiyete bozuklukları, yeme bozuklukları, obsesif- kompulsif bozukluk, travma sonrası stres bozukluğu, gibi birçok psikiyatrik hastalıkların tedavisinde de kullanılır. SSGAİ olan antidepresan moleküller şunları içerir: Sitolapram, escitolopram, fluoksetin, fluvoksamin, paroksetin, sertralin. Depresyonun etyolojisi multifaktöriyel olup genetik, çevresel faktörlerin etkileşimi ve beyin yapısal değişikliği ile karakterizedir. Hem insan çalışmaları hem de hayvan çalışmaları depresyonda nöral atrofi ve nöral hücre kaybı olduğunu ortaya koymuştur. Bu yüzden depresyonun etyolojisinde nörotrofik faktörlerin araştırılmasına yönelik birçok çalışma yapılmıştır. BDNF (Brain-derived neurotrophic factor), Nerve growth factor (NGF), nörotrofinler-3 (NT-3), NT4/5 ve NT-6 ile nörotrofin büyüme faktörleri ailesinin bir üyesidir. BDNF, olfaktor bölge, korteks, hipokampus, prefrontal korteks, hipotalamus, beyin sapı ve omurilik dahil olmak üzere çoğu beyin bölgesinde tanımlanmıştır. BDNF, sinapsları etkileyerek, yeni nöronların büyümesini teşvik ederek, aksonların büyümesini kolaylaştırarak ve nöronların hayatta kalmasını sağlayarak çeşitli hücrel tepkileri düzenlemede hayati bir rol oynar. Deneysel depresyon modeli olarak kullanılan akut stres ve kronik stres oluşturularak yapılan hayvan çalışmalarında hipokampüste BDNF ekspresyonunun azaldığı gözlenmektedir. Hipokampus hacminde ve hücre çoğalmasında azalma olduğunu göstermiştir ve bu değişiklikler antidepresan tedavisiyle önlenmiştir. Yapılan çalışmalar BDNF ve serotoninin çeşitli şekillerde birbirine bağlı olduğunu göstermiştir. Serotonerjik yollar merkezi sinir sisteminde BDNF' nin salınımını etkiler ve BDNF, serotonerjik nöronların gelişimi ve işlevini düzenlemede rol oynar. Ayrıca, serotonin seviyelerindeki düzensizlikler merkezi sinir sistemindeki BDNF seviyelerini etkileyebilir. BDNF, serotonerjik nöron gelişimini, bakımını ve esnekliğini teşvik ederek serotonin sentezini ve bulunabilirliğini etkiler.

Bu derleme, depresyon tedavisinde kullanılan SSGAİ' nin nöroplastisite üzerine rolünü vurgulamak üzere planlanmış olup veri toplama süreci halen devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: SSRI, Antidepresan, BDNF, Nöroplastisite

Sorumlu Yazar: Salih ÇELTİKÇİ, I2211601177@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

SEPSİSE BAĞLI AKCİĞER HASARINDA ROSUVASTATİN ETKİSİ

Beyza Nur ALKIŞ¹, Yaşar DURMAZ¹, Süleyman Emre AKIN²¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Ana Bilim Dalı**ÖZET**

Sepsis, vücudun enfeksiyona karşı verdiği aşırı ve tehlikeli bir yanıt olarak tanımlanır. Bakteriyel, viral veya fungal enfeksiyonlar nedeniyle oluşabilir ve erken müdahale edilmezse ölümcül olabilir. Özellikle bağışıklık sistemi zayıf bireyler, yaşlılar, bebekler ve kronik hastalığı olanlar risk altındadır. Sepsis belirtileri arasında yüksek ateş, hızlı kalp atışı, hızlı solunum ve zihinsel bulanıklık yer alır. Tedavi edilmediğinde septik şoka yol açarak organ yetmezliğine ve ölümcül sonuçlara neden olabilir. Erken teşhis ve tedavi, antibiyotikler ve damar içi sıvılarla yapılır. Sepsis tedavisinde hızlı müdahale hayati öneme sahiptir, aksi takdirde iyileşme süreci uzayabilir. Rosuvastatin, esas olarak kandaki kolesterol seviyelerini düşürmek için kullanılan statinler olarak bilinen bir ilaç sınıfına ait bir ilaçtır. Genellikle kolesterol seviyelerini yöneterek ve genel kardiyovasküler sağlığı iyileştirerek kalp hastalığı, kalp krizi ve felç riskini azaltmaya yardımcı olmak için reçete edilir. Rosuvastatin, karaciğerde kolesterol üretiminde yer alan bir enzimi inhibe ederek etki eder ve genellikle "kötü" kolesterol olarak adlandırılan düşük yoğunluklu lipoprotein (LDL) kolesterol seviyelerinin düşmesine neden olur. Bu çalışmanın amacı, rosuvastatinin amacı, rosuvastatinin sepsise bağlı akciğer hasarındaki etkilerini deneysel bir modelde araştırmaktır. Çalışmada sıçanlar üzerinde oluşturulacak akciğer kaynaklı sepsis modeli kullanılacaktır. Denekler dört gruba ayrılacaktır: 1) Kontrol Grubu (sağlıklı), 2) Sepsis Grubu (LPS ile sepsis indüksiyonu kullanılacaktır. Denekler. Denekler + Rosuvastatin Grubu (LPS ile sepsis indüksiyonunun + Rosuvastatin tedavisi + Rosuvastatin 4) Rosuvastatin Grubu (sadece rosuvastatinin tedavisi). Rosuvastatin, sepsis indüksiyonunun hemen ardından oral yolla uygulanacaktır. Uygulamadan 24 saat sonra hayvanlar ötenazi edilerek akciğer dokuları histopatolojik inceleme için çıkarılacak ve hematoksilen eozin boyama ile incelenecektir. Tübitak 2209-A proje başvurusu yapılarak çalışma için kaynak sağlanacaktır. Rosuvastatin, normalde kolesterolü düşürmek için kullanılan bir statin ilacıdır. Ancak, statinlerin sadece lipid düşürücü etkilerinin ötesinde, anti-inflamatuar (iltihap önleyici), immünomodülatör ve endotelial fonksiyonu iyileştirici etkileri olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle, bazı araştırmalar rosuvastatin ve diğer statinlerin sepsis gibi aşırı inflamatuvar yanıtlarda (örneğin septik şokta) faydalı olabileceğini öne sürmüştür.

Sonuç olarak rosuvastatinin potansiyel anti-inflamatuar etkilerinin sepsise bağlı akciğer hasarında koruyucu rol oynayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sepsis, rosuvastatin, bağışıklık, akciğer, enfeksiyonlar

Sorumlu Yazar: Süleyman Emre Akın, suleymanakin@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Ana Bilim Dalı

ERKEK BİREYLERDE SERUM VİTAMİN D İLE

TESTOSTERON DÜZEYLERİ ARASINDAKİ KORELASYONUN ARAŞTIRILMASI

İlter İLHAN¹, Halil İbrahim BÜYÜKBAYRAM¹, Arda ERSOY²,Mustafa Buğra ŞENER², Ceren Berre Aleya DUMAN²¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyokimya Ana Bilim Dalı² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Vitamin D'nin erkek üreme sağlığı ve testosteron seviyeleri üzerindeki etkileri uzun zamandır araştırılmaktadır. Ancak, mevcut literatürdeki çalışmalar çelişkili sonuçlar ortaya koymaktadır. Bu çalışmada, Isparta'da yaşayan erkeklerin serum 25-hidroksi vitamin D (25(OH)D) düzeyleri ile serum total testosteron seviyeleri arasındaki korelasyonu değerlendirmeyi amaçladık. Süleyman Demirel Üniversitesi Uygulama ve Araştırma Hastanesi'ne 01.05.2024 ile 01.11.2024 tarihleri arasında başvuran, böbrek ve karaciğer fonksiyon testleri normal olan ve ek hastalığı bulunmayan 18-70 yaş arasındaki 48 erkek hastanın eşzamanlı ölçülen serum 25(OH)D ve total testosteron düzeyleri retrospektif olarak değerlendirildi. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Shapiro-Wilk testi ile analiz edildi. Normal dağılım göstermeyen veriler için Spearman korelasyon analizi kullanılarak değişkenler arasındaki ilişki değerlendirildi. Katılımcıların ortalama yaşı ($\pm$ standart sapma) $37,3 \pm 15,4$ yıl, ortalama serum 25(OH)D düzeyi $19,8 \pm 10,3$ ng/mL ve total testosteron düzeyi $436,3 \pm 231,88$ ng/dL olarak saptandı. Spearman korelasyon analizi sonuçlarına göre, serum 25(OH)D ve total testosteron seviyeleri arasında korelasyon bulunamamıştır ($r = 0,167$). Bu ilişkinin istatistiksel anlamlılığı $p = 0,258$ olarak hesaplanmış olup, $p < 0,05$ anlamlılık düzeyinin üzerinde olduğu için istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmemiştir. Bu çalışmada, Isparta'da yaşayan erkeklerde serum 25(OH)D düzeyi ile total testosteron seviyesi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon tespit edilmemiştir. Literatürdeki bulgular da D vitamini ile testosteron arasındaki ilişkinin karmaşıklığını göstermektedir. Özellikle mevsimsel değişimler, vücut kitle indeksi ve yaş gibi faktörler, vitamin D ve testosteron seviyeleri arasındaki ilişkiyi değiştirebilmektedir.

Dolayısıyla, olası bir ilişkinin daha geniş örneklem gruplarıyla ve daha güçlü istatistiksel yöntemlerle yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: 25-hidroksi vitamin D, total testosteron, erkek sağlığı, Isparta

Sorumlu Yazar: İlter İlhan, ilterilhan@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyokimya Ana Bilim Dalı

SİSTEMİK İNFLAMASYONDA RİBOFLAVİNİN AKCİĞER DOKUSUNA ETKİSİ

Hanife AKTAY¹, Esmâ Raziye MAVİ¹, Süleyman Emre AKIN²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Ana Bilim Dalı

ÖZET

İnflamasyon; infeksiyonlar, travmalar veya toksinlere karşı organizmanın verdiği bir savunma yanıtı olup hasarlı dokuların onarımı ve patojen eliminasyonunu hedefler. Sistemik inflamasyon ise bağışıklık sisteminin kontrolsüz aktivasyonu ile karakterize olup çoklu organ disfonksiyonuna neden olabilir. Sepsis, sistemik inflamasyonun en belirgin örneklerinden biridir ve sepsiste en erken etkilenen sistem solunum sistemidir. Akut Solunum Sıkıntısı Sendromu (ARDS), sepsisin en ağır komplikasyonlarından biridir. Sepsis sırasında dispne, hipoksi ve öksürük gibi bulgular sıklıkla gözlenirken, enfeksiyöz ajanların salgıladığı toksinler akciğer dokusunda hasara yol açarak hastalığın şiddetini artırır. Riboflavin (B2 vitamini), suda çözünen ve organizmada depolanmayan temel vitaminlerden biridir. Antioksidan kapasitesi sayesinde oksidatif stres, lipid peroksidasyonu ve reperfüzyon hasarına karşı koruyucu etkiler göstermektedir. 2010 yılında Tayvan'da gerçekleştirilen bir çalışmada, yüksek doz riboflavinin doku ısı şok proteini (HSP25) ekspresyonunu artırarak sepsiste mortaliteyi azaltabileceği gösterilmiştir. Bu çalışmada, sepsis modeli oluşturulan sıçanlarda riboflavinin akciğer üzerindeki koruyucu etkilerinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Çalışmada 250–350 gram ağırlığında toplam 32 Wistar Albino cinsi erkek sıçan kullanılacak ve her biri sekiz hayvandan oluşan dört gruba ayrılacaktır: kontrol grubu, sepsis grubu (LPS ile), sepsis + riboflavin grubu ve riboflavin grubu.

Sonuçlar gruplar arasında karşılaştırılarak riboflavinin sepsiste akciğer hasarını azaltmadaki etkinliği değerlendirilecektir. Çalışma için TÜBİTAK 2209-A programına başvuru yapılacaktır. Riboflavinin potansiyel antiinflamatuvar etkilerinin sepsise bağlı akciğer hasarında koruyucu rol oynayacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sepsis, Akciğer, Riboflavin

Sorumlu Yazar: Hanife AKTAY, l2211601214@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE BİR YILLIK KULAK BURUN BOĞAZ HASTALIKLARI KONSÜLTASYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yusuf Çağdaş KUMBUL¹, Hasan YASAN¹, Erdoğan OKUR¹, Mustafa TÜZ¹, Mehmet Emre SİVRİCE¹,
Neslihan Meryem ÖZTÜRK², Merve GÖK², Akın CELLEK¹, Yunus Emre EKİNCİ¹

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Ana Bilim Dalı

² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Konsültasyon hastadan sorumlu hekimin farklı bir alanda çalışan hekimlerden bilimsel ve teknik açıdan aldığı yardım ve danışmanlıktır. Kulak Burun Boğaz (KBB) Hastalıkları Kliniğine diğer hastane birimlerinden sıklıkla konsültasyon istemi olmaktadır. Bu çalışma ile KBB Hastalıkları Kliniğine yönlendirilen konsültasyonları klinik özelliklerine göre tanımlayarak bir çalışma elde etmek amaçlanmıştır. Bu çalışmada 01/07/2023 ile 30/06/2024 tarihleri arasında KBB Hastalıkları Kliniğine yönlendirilen konsültasyonlara yer verilmiştir. Konsültasyonlar, konsültasyon talep eden birimlere göre 4'e ayrılarak (Acil Tıp Ana Bilim Dalı, poliklinikler, yataklı servisler, yoğun bakımlar) klinik özellikleri ve konsültasyonların istenme sebepleri sıklıklarına göre değerlendirilmiştir. Kullanılan veriler SPSS 24.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Belirlenen tarihler içinde KBB Hastalıkları kliniğinden 3355 konsültasyon istenmiştir. Konsültasyonların 517 tanesi Acil Tıp Ana Bilim Dalından, 1618 tanesi polikliniklerden, 1036 tanesi yataklı servislerden, 184 tanesi yoğun bakımlardan istenmiştir. En fazla konsültasyon isteme nedenleri şu şekildedir: Acil Tıp Ana Bilim Dalında KBB alanlarından yabancı cisim değerlendirmesi; Polikliniklerde üst solunum yolu enfeksiyonu için değerlendirme; Yataklı servislerde üst solunum yolu enfeksiyonu için değerlendirme; Yoğun bakımlarda trakeotomi işlemleri.

Bu bildiride çalışmamızın ilk verileri sunulmuş olup çalışmamızın makaleye dönüştürülmesi planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kulak Burun Boğaz Hastalıkları, Konsültasyon, Poliklinik, Acil Tıp, Yoğun Bakım, Servisler

Sorumlu Yazar: Yusuf Çağdaş KUMBUL, yusufkumbul@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Ana Bilim Dalı

SOSYAL MEDYA ETKİSİNDE DERMOKOZMETİK ÜRÜN KULLANIMINDA TIP EĞİTİMİNE DAYALI BİLİNÇ DÜZEYİ

Azra Sude TEKİN¹, Onur OKUDAN¹, Emircan BALCI¹, Yazel GENÇ¹, Volkan ATALAY¹, İjlal ERTURAN²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dermatoloji Ana Bilim Dalı

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, tıp fakültesi öğrencilerinin dermatoloji stajı çerçevesinde edindikleri bilgi ve deneyimlerin, sosyal medyada yer alan dermokozmetik ürün tanıtımlarına duydukları güveni nasıl etkilediğini değerlendirmektir. Aynı zamanda çalışma, sosyal medyada yer alan tıbbi unvan kullanımının ve bilimsel içeriklerin, sosyal medya kullanıcısı olan tıp öğrencilerinin ürün tercihlerindeki etkisini de incelemektedir. Araştırmaya Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi dönem 1,2,3'ten 40 kadın 40 erkek; dönem 5'ten 40 kadın 40 erkek olmak üzere toplam 160 kişi katılmıştır. Katılımcılara sosyal medya kullanım alışkanlıkları, dermokozmetik ürün tercihlerinde etkili faktörler ve içerik üreticilerine duydukları güveni sorgulayan bir anket uygulanmıştır. Normal dağılım gösteren iki bağımsız grup arasındaki farklar Student t-testi ile analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda, dermatoloji stajı alan Dönem 5 öğrencileri (4.39 ± 0.91), Dönem 1-2-3 öğrencilerine (4.04 ± 1.09) göre tıbbi bilgilerle desteklenmiş dermokozmetik içerikleri daha güvenilir bulmaktadır. Bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($t = -2.10$, $p = 0.038$). Klinik dönemde olan öğrenciler (3.68 ± 1.11) içerik üreticisinin isminde 'Dr.' ibaresi geçmesini Dönem 1-2-3 öğrencilerine (3.02 ± 1.31) kıyasla daha güvenilir bulmaktadır ($t = -3.13$, $p = 0.002$). Güzellik uzmanı ibaresi geçen içeriklere ise Dönem 1-2-3 öğrencileri (2.00 ± 1.07), Dönem 5 öğrencilerine (1.51 ± 0.72) göre daha anlamlı derecede fazladır. ($p=0,0085$). Öte yandan "sosyal medya üzerinden dermokozmetik içerikleri takip ederim" ($p = 0.902$) ve "sosyal medyada gördüğüm ürünleri satın alırım" ($p = 0.955$) gibi ifadelerle verilen yanıtlar gruplar arasında benzerlik göstermiştir. Bu bulgular, tıp eğitimi ilerledikçe öğrencilerin dermokozmetik ürün tercihlerinde daha eleştirel ve bilinçli davrandıklarını göstermektedir.

Bu durum, sosyal medya içeriklerinin tıbbi bilgiden etkilenme potansiyelini ve tıp eğitiminin bu alandaki katkısını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dermokozmetik ürün, Sosyal medya, Dermatoloji stajı

Sorumlu Yazar: İjlal Erturan, ijlalerturan@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dermatoloji Ana Bilim Dalı

BAŞ AĞRISI VE UYKU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN POLİKLİNİK HASTALARI ÜZERİNDEN İNCELENMESİ

Sanan AZADOV¹, Gökem ZENGİN¹, Abdullah Enes AKKOÇ¹, Muhammet Esat GÜNGÖR¹,
Farhad ADİGOZALOV¹

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Bu derleme, migren, uyku bozuklukları ve psikiyatrik eş tanılar arasındaki ilişkiyi sistematik bir yaklaşımla değerlendirmek amacıyla beş klinik ve popülasyon temelli çalışmayı incelemeyi hedeflemiştir. Migren, küresel popülasyonda yaygın bir nörolojik bozukluk olup, tek taraflı, zonklayıcı baş ağrıları, bulantı, fotofobi ve fonofobi ile karakterizedir. Merkezi sensitizasyon ve nörokimyasal disregülasyon, migrenin uyku düzeni üzerindeki etkilerinin temelini oluşturur. Uyku bozuklukları, özellikle kötü uyku kalitesi, uykusuzluk ve obstrüktif uyku apnesi (OSA), migren hastalarında sıkça gözlenmekte ve atak sıklığını artırmaktadır. Baş ağrısı hastalarında uyku kalitesinin kötü olma olasılığı, sağlıklı bireylere kıyasla 2.82 kat daha yüksektir (OR = 2.82, 95% CI: 2.10–3.78). Psikiyatrik eş tanılar, özellikle depresyon ve ağrı katastrofizasyonu, bu ilişkiyi güçlendirerek hem uyku kalitesini hem de migren şiddetini olumsuz yönde etkilemektedir. Derleme, PRISMA (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses) kılavuzlarına uygun olarak yürütülmüş ve yaklaşık 21,000 katılımcıyı kapsayan beş çalışmayı analiz etmiştir. Çalışma seçimi, migren ile uyku kalitesi veya OSA ilişkisini araştıran, Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PSQI), polisomnografi veya standart anketler kullanan ve Uluslararası Baş Ağrısı Bozuklukları Sınıflandırması (ICHD-II/ICHD-3) kriterlerine göre migren tanısı koyan araştırmalara odaklanmıştır. Veri toplama süreci, uyku kalitesi (PSQI), gündüz uykululuğu (Epworth Uykululuk Skalası), yorgunluk (Yorgunluk Şiddet Skalası), OSA (Apne-Hipopne İndeksi, AHI $\geq$ 5) ve depresyon (PHQ-9, Beck Depresyon Envanteri) gibi parametreleri değerlendirmiştir. İstatistiksel analizler, prevalans oranlarını ve etki büyüklüklerini sabit ve rastgele etki modelleriyle hesaplamış; heterojenlik I^2 istatistiği ile ölçülmüştür. Bulgular, uyku bozukluklarının migrenin klinik yönetiminde kritik bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. OSA, sabah baş ağrılarını tetikleyici bir faktör olarak öne çıkarken, depresyon ve ağrı katastrofizasyonu uyku kalitesini kötüleştirerek migrenin şiddetini artırmaktadır. Merkezi sensitizasyon ve nöronal uyarılabilirlik, bu bozuklukların ortak nörobiyolojik mekanizmasını oluşturur. Uyku yoksunluğu, migren ataklarını tetikleyerek ağrı eşiğini düşürmektedir. Migren tedavisinde uyku hijyeni, OSA yönetimi ve bilişsel-davranışsal terapiler gibi multidisipliner yaklaşımlar önerilmektedir. Ancak, çalışmalar arasındaki heterojenlik genellemeleri sınırlayabilir. Gelecekteki araştırmalar, nörobiyolojik mekanizmaların daha derinlemesine incelenmesi ve bu müdahalelerin uzun vadeli etkilerinin değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Bu derleme, migren tedavisinde uyku ve psikiyatrik eş tanılar üzerine odaklanmanın klinik önemini açıkça ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Migren, Uyku Kalitesi, Merkezi Sensitizasyon

Sorumlu Yazar: Hasan Rifat Koyuncuoğlu, hasankoyuncuoglu@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroloji Ana Bilim Dalı

TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE DERİ KANSERİ VE GÜNEŞ BİLGİ DÜZEYİ, TUTUM VE DAVRANIŞLARININ ARAŞTIRILMASI

Seyit Mehmet USLU¹, Elif Neva SARI¹, Volkan TOPSAKAL¹, Abdullah ÇİÇEKDAĞ¹,

Halit BİLEN¹, Osman GÜRDAL², Selma KORKMAZ³

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Ana Bilim Dalı

³ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Ana Bilim Dalı

ÖZET

Güneş ışınları insanların birçok fizyolojik fonksiyonunda temel bir yapı taşı olarak görev yapar. Güneşin insan sağlığı üzerindeki olumlu etkilerinin yanı sıra, özellikle deri kanseri gelişimi olmak üzere olumsuz etkisi de bulunmaktadır. Deri kanserinin etiyolojisinde de başta ultraviyole (UV) olmak üzere çeşitli çevresel, genetik faktörler rol oynamaktadır. Günümüzde özellikle bronzlaşma amacıyla güneş ışınlarına yaygın olarak maruz kalma nedeniyle deri kanseri gelişimi açısından risk oluşturmaktadır. Bu kanserler arasında; bazal hücreli karsinom, skuamöz hücreli karsinom ve malign melanom yer alır. UV radyasyonunun pik yaptığı öğlen saatlerinde, güneşten korunma (uygun kıyafetler, şapkalar, güneş gözlükleri gibi) yetersizse ve/veya güneş kremi yanlış veya yetersiz şekilde kullanılıyorsa güneş yanığı geliştirme açısından yüksek risk altındadır (1,2). Yapılan bir çalışmada hekimlerin deri kanserleri konusundaki bilgi düzeyleri ve güneşten korunma davranışları yeterli olmadığı ve güneşin derideki zararlı etkileri ve deri kanserlerinin engellenmesi konusunda halkı eğitmenin temel olarak dermatologların görevi olsa da tüm hekimlerin bu göreve katkıda bulunması gerektiği kanaatine varılmıştır (3). Bu nedenle hekimlerin güneşin derideki etkileri, deri kanserleri ve korunma yolları konusunda bilgi düzeylerinin geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Bu çalışmada, tıp fakültesi öğrencilerinde deri kanseri ve güneş bilgi düzeyi, tutum ve davranışlarının araştırılması amaçlanmıştır. Çalışmaya Üniversitesi Tıp fakültesi öğrencileri n=222) ve kontrol grubu olarak da diğer fakültelerdeki öğrenciler(n=222) alındı. Katılımcıların yüz yüze görüşme tekniği ile demografik verileri kaydedilerek katılımcılara "Deri Kanseri ve Güneş bilgi ölçeği" yaptırıldı. Katılımcıların yaş, cinsiyet, ailelerinin ekonomik durumu, saç-göz-ten rengi, cilt tipi, güneş kremi kullanım öyküsü, kaç faktörlü güneş kremi kullandıkları, güneşte kaldığı süre, güneş yanığı öyküsü, güneşten korunma yolları, ailede deri kanseri öyküsü varlığı gibi tanımlayıcı bilgiler araştırmacılar tarafından kaydedildi.

Çalışma devam etmekte olup verilerin sonuçları literatüre katkı sağlamak amacı ile 2. Proje ve Bilim Günlerinde poster olarak sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tıp fakültesi, Güneş, Deri kanseri, Öğrenci

Sorumlu Yazar: Selma Korkmaz, selmakorkmaz@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Ana Bilim Dalı

TIP EĞİTİMİ PROGRAMLARINDA YAPAY ZEKANIN YERİ

Melike AKIN¹, Uğur İZMİRLİOĞLU¹, Ayşe Nur ÇELİK¹, Mukadder İnci Başer KOLCU²¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi ve Bilişimi Ana Bilim Dalı

ÖZET

Teknolojinin hızla gelişmesiyle birlikte yapay zekâ, sağlık sektörü başta olmak üzere birçok alanda önemli bir ilgi odağı haline gelmiştir. Bu gelişmeler doğrultusunda tıp fakültelerinde yapay zekâya dayalı eğitimlerin önemi artmış, üniversiteler eğitim programlarına bu konuyu entegre etmeye başlamıştır. Bu araştırmanın amacı, Türkiye'deki tıp fakültelerinde mezuniyet öncesi eğitim programlarında yapay zekâ içerikli derslerin varlığını ve bu derslerin yeterlilik düzeylerini belirlemektir. Aynı zamanda elde edilen veriler doğrultusunda ulusal düzeyde yapay zekâ eğitiminin gelişimine katkı sunabilecek bir rehber oluşturulması hedeflenmiştir. Araştırma Kasım 2024- Şubat 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş; "Tıp Fakültesi", "Yapay Zekâ Dersleri", "Sağlıkta Yapay Zekâ", "Tıbbi Bilişim" ve "Dijital Sağlık" gibi anahtar kelimeler kullanılarak üniversitelerin resmi web siteleri üzerinden açık erişimli bir tarama yapılmıştır. Ders programlarına ve içerik bilgilerine ulaşılabilen üniversiteler değerlendirmeye alınmış, yeterli bilgiye ulaşamayan kurumlar çalışma dışı bırakılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, Türkiye'deki birçok tıp fakültesi yapay zekâ ile ilgili dersleri genellikle seçmeli ders olarak sunmaktadır. Bu dersler çoğunlukla 4. ve 5. sınıf düzeyinde yer almakta, öğrencilere hem teorik bilgi hem de uygulamalı içerik sağlamaktadır. Bazı üniversitelerde ise bu dersler, sağlık bilişimi veya bilgisayar mühendisliği fakülteleriyle iş birliği içinde verilmektedir.

Sonuç olarak, Türkiye'deki tıp fakülteleri bu alanda başlangıç aşamasında olup, daha kapsamlı ve ulusal düzeyde standartlaştırılmış yapay zekâ eğitim programlarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka Dersleri, Tıp Fakültesi, Sağlıkta Yapay Zeka

Sorumlu Yazar: Melike AKIN, l2211601123@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi

SEREBROVASKÜLER OLAY GEÇİREN HASTALARDA TROMBOFİLİ MUTASYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sıla İlgin AVCI¹, Sıla YILMAZ¹, Zeynep Gökçen KIRIK¹, Kuyaş HEKİMLER ÖZTÜRK²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Genetik Ana Bilim Dalı

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, serebrovasküler olay (SVO) geçiren hastalarda kalıtsal Trombofili ile ilişkili genetik mutasyonların sıklığını araştırmaktır. Çalışmaya Ocak 2024 – Ocak 2025 tarihleri arasında nöroloji ve genetik polikliniklerine başvuran, SVO tanısı almış 35 hasta dahil edilmiştir. Hastalardan bilgilendirilmiş onam alındıktan sonra periferik kan örnekleri alınarak DNA izolasyonu yapılmıştır. Genetik analizler, Factor V Leiden (G1691A), Prothrombin (Factor II G20210A), MTHFR C677T ve MTHFR A1298C mutasyonlarını içerecek şekilde Real-time PCR yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Klinik veriler hasta dosyalarından retrospektif olarak değerlendirilmiştir. 35 hastanın 14'ü erkek (%40), 21'i kadındı (%60). En sık saptanan mutasyon MTHFR C677T heterozigot (%57,1) olup, bunu MTHFR A1298C heterozigot (%42,9), Prothrombin G20210A heterozigot (%11,4) ve Factor V Leiden heterozigot (%8,6) takip etmiştir. Hastaların %37,14'ünde birden fazla mutasyon birlikte bulunmuştur. Homozigot mutasyon sadece MTHFR geninde nadiren görülmüştür. SVO geçiren hastalarda kalıtsal trombofili gen mutasyonları anlamlı oranlarda görülmektedir. Özellikle MTHFR mutasyonları bu hasta grubunda dikkat çekici sıklıktadır.

Genetik yatkınlığın erken belirlenmesi, risk altındaki bireylerin tanımlanması ve uygun tedavi stratejilerinin planlanması açısından önemlidir. Daha geniş hasta gruplarını içeren ileri çalışmalarla bu bulguların desteklenmesi gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Serebrovasküler Olay, Trombofili, Homosistein

Sorumlu Yazar: Kuyaş HEKİMLER ÖZTÜRK, kuyasozturk@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Genetik Ana Bilim Dalı

EVİLİK ÖNCESİ YAPILAN GENETİK TESTLERDE SPİNAL MUSKÜLER ATROFİ (SMA) TAŞIYICI SIKLIĞI

Beyza Miray TUNÇBİLEK¹, Batuhan GENÇ¹, Yaşar ÇOLAK¹, Kuyaş HEKİMLER ÖZTÜRK²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Genetik Anabilim Dalı

ÖZET

Bu çalışma, evlilik öncesi spinal müsküler atrofi (SMA) test taraması yaptıran bireylerde SMN1 gen mutasyonlarının prevalansını belirlemek ve bu mutasyonların demografik özellikler, akraba evliliği ve aile öyküsü ile ilişkisini araştırmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya, evlilik öncesi SMA testi için halk sağlığı merkezlerine başvurarak pozitif sonuç alan ve ilk kez merkezimize başvuran toplam 34 birey (16 kadın, 18 erkek) dahil edildi. Katılımcılardan alınan kan örneklerinden DNA izolasyonu yapıldı. SMN1 gen mutasyonları yeni nesil dizileme ve MLPA yöntemi ile analiz edildi. Demografik veriler, akraba evliliği, aile öyküsü ve mutasyon varlığı bilgileri kaydedildi. Elde edilen veriler istatistiksel olarak analiz edildi. Çalışmaya dahil edilen bireylerin yaş ortalaması 30.6 ± 5.6 yıl olarak bulundu. Kadınlarda yaş ortalaması 30.0 ± 6.3 yıl, erkeklerde 31.1 ± 5.0 yıl olarak tespit edildi. Toplamda 15 bireyde (%44.1) SMA ile ilişkili gen mutasyonu saptandı. Cinsiyete göre dağılım incelendiğinde, kadınların %37.5'inde, erkeklerin ise %50'sinde mutasyon varlığı gözlemlendi. Akraba evliliği oranı %17.6 (n=6) olarak bulunurken, aile öyküsü varlığı %8.8 (n=3) olarak saptandı. Evlilik öncesi genetik test taraması yapılan bireylerde SMA ile ilişkili gen mutasyonlarının prevalansı beklenenden yüksek bulunmuştur (%44.1). Bunun nedeni, çalışma grubumuzun bazılarının halk sağlığı merkezlerinde pozitif sonuç alan bireylerden oluşması gösterilebilir. Akraba evliliği oranının genel popülasyona göre yüksek olması, risk faktörlerinin belirlenmesi ve genetik danışmanlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bu bulgular, SMA için evlilik öncesi genetik taramanın önemini vurgulamakta ve hastalığın önlenmesine yönelik erken müdahale stratejilerinin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Spinal Musküler Atrofi, SMN1, Mutasyon

Sorumlu Yazar: Kuyaş HEKİMLER ÖZTÜRK, kuyasozturk@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Genetik Ana Bilim Dalı

FMF ENDİKASYONLU HASTALARDA MEFV GEN MUTASYOLARININ SIKLIĞININ ARAŞTIRILMASI

Hayrunnisa YILMAZER¹, Şevval MİCİK¹, Kuyaş HEKİMLER ÖZTÜRK²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Genetik Anabilim Dalı

ÖZET

Ailesel Akdeniz Ateşi (FMF), otozomal resesif geçiş gösteren ve MEFV gen mutasyonları ile ilişkili otoinflamatuar bir hastalıktır. Bu çalışmada, FMF ön tanısı ile değerlendirilen 35 hastada MEFV genindeki yaygın mutasyonların (E148Q, M694V, M680I, V726A, R761H) sıklığının belirlenmesi amaçlandı. Bu retrospektif çalışmaya, FMF endikasyonu ile genetik analiz yapılan 35 hasta dahil edildi. Hastalara ait demografik veriler (yaş, cinsiyet), klinik endikasyonlar ve MEFV gen analiz sonuçları hasta kayıt sisteminden elde edildi. Genetik analizlerde heterozigot ve homozigot mutasyonlar değerlendirildi. Veriler sayısal ve yüzdelik dağılımlar ile tanımlayıcı istatistikler kullanılarak analiz edildi. Çalışmaya katılan hastaların %54,3'ü erkek (n=19), %45,7'si kadın (n=16) idi. Erkeklerin yaş ortalaması $28,0 \pm 18,0$ yıl, kadınların ise $31,4 \pm 15,1$ yıl olarak bulundu. MEFV geninde en sık gözlenen mutasyonlar sırasıyla; E148Q (%47,1), M694V (%29,4), V726A (%11,8), M680I (%5,9), R761H (%5,9) idi. Klinik olarak en sık başvuru nedeni karın ağrısı ve tekrarlayan ateş ataklarıydı. Bazı hastalarda eklem ağrısı ve amiloidoz bulguları da eşlik etmekteydi. Sonuç olarak, FMF şüphesiyle genetik analiz yapılan hastalarda, MEFV gen mutasyonları belirli oranda saptanmıştır.

Elde edilen mutasyon dağılımları, FMF'nin genetik çeşitliliğini yansıtmakta olup tanı sürecinde moleküler analizlerin önemini göstermektedir. Erken tanı ve uygun tedavi, komplikasyonların önlenmesinde kritik rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ailesel Akdeniz Ateşi, MEFV, Mutasyon

Sorumlu Yazar: Kuyaş Hekimler Öztürk, kuyasozturk@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Genetik Ana Bilim Dalı

TIP EĞİTİMİNDE YAPAY ZEKA KAYGISI

Erkan Alp ÇAVDARCI¹, Alihan EŞME¹, Bahadır Taha HARMANCI¹, Mukadder İnci BAŞER KOLCU²¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi ve Bilişimi Ana Bilim Dalı

ÖZET

Bu çalışma, yapay zekânın tıp eğitimine entegrasyonunu ve bu süreçte ortaya çıkan yapay zekâ kaygısını ele alan bir derlemedir. Yapay zekâ, sağlık hizmetleri ve tıp eğitimi üzerinde önemli dönüşümler yaratma potansiyeline sahiptir. Ancak, tıp fakültelerinde bu teknolojinin müfredata dâhil edilmesi çeşitli engellerle karşılaşmaktadır. Literatür taramasına dayalı olarak yapılan çalışmada, akademik kadronun teknik bilgi eksikliği, mevcut müfredatın yoğunluğu, öğrencilerin yeni kavramlara adaptasyon güçlüğü ve yapay zekânın hekimlik mesleğini tehdit edebileceğine dair oluşan kaygılar temel engeller olarak belirlenmiştir. Bu durum, bireysel düzeyde belirsizlik ve tehdit algısı oluşturarak "yapay zekâ kaygısı" kavramıyla açıklanmaktadır. Ayrıca klinik kararların yapay zekâyı bırakılması, etik ve insani boyutlarda da endişelere neden olmaktadır. Bununla birlikte öğrencilerin, uygun eğitim verildiği takdirde bu alanda gelişmeye istekli oldukları görülmektedir.

Sonuç olarak, yapay zekâ eğitiminin tıp fakültelerine entegrasyonu sağlık hizmetlerinin geleceği için kritik önemdedir; ancak bu sürecin başarılı olabilmesi için teknik okuryazarlığın artırılması, kaygıların giderilmesi ve öğrencilerle öğretim üyeleri arasında ortak bir anlayış geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Tıp Fakültesi Öğrencileri, Yapay Zeka Kaygısı

Sorumlu Yazar: Erkan Alp ÇAVDARCI, drerkanalpcavdarci@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

DERGİPARK PLATFORMUNDAKİ KADIN HASTALIKLARI VE ETİK KONULU YAYINLAR ÜZERİNE BİR ANALİZ ÇALIŞMASI

Fuat İNCE¹, Melek AKIN², Nazar AVCI², Sevginur KARA²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, kadın hastalıkları ve doğum (obstetri-jinekoloji) alanında yayımlanmış akademik yayınlar üzerinden etik meselelerin nasıl ele alındığını irdelemek ve bu etik tartışmaların literatürdeki temsiline dair bütüncül bir çerçeve sunmaktır. Kadın sağlığına ilişkin konular; yalnızca biyolojik değil, aynı zamanda etik, sosyokültürel ve hukuki boyutları da içeren çok katmanlı bir yapıya sahiptir. Bu bağlamda, kürtaj uygulamalarından doğum sürecine kadar geniş bir yelpazede yer alan tıbbi müdahalelerin etik açıdan değerlendirilmesi önem arz etmektedir. Özellikle jinekolojik muayeneler, genital estetik uygulamalar, doğurganlık tedavileri, gebelik takibi süreçleri ve doğumda karar özerkliği gibi konular, bireyin mahremiyeti, özerkliği ve beden bütünlüğü açısından kritik etik sorunsalları beraberinde getirmektedir. Araştırmada, etik konuların literatürdeki yansımalarını anlamaya yönelik olarak nitel araştırma yaklaşımlarından doküman analizi yöntemi tercih edilmiştir. Bu kapsamda, Türkiye’de yayımlanan akademik dergilerin toplandığı ve elektronik ortamda erişim imkânı sağlayan DergiPark platformu temel veri kaynağı olarak kullanılmıştır. “Jinekoloji”, “kadın doğum”, “gebelik”, “genital kozmetik” ve “etik” gibi anahtar kelimeler aracılığıyla yapılan sistematik literatür taraması sonucunda, kriterlere uygun olarak seçilen 80 Türkçe akademik makale, bibliyometrik yöntemle analiz edilmiştir. Bu analizde, yazarların kurumsal bağlantıları, makalelerin yayımlandığı dergiler, konu başlıkları ve etik temalar detaylı bir biçimde değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, etik tartışmaların daha çok hasta mahremiyetine duyarlılık, kürtaj uygulamalarının yasal ve etik sınırları, doğum sırasında annenin karar verme hakkı, jinekolojik uygulamalarda öznenin tanınması ve genital estetik cerrahinin etik meşruiyeti gibi temalarda yoğunlaştığını göstermektedir. Ayrıca, gebelik süresince kullanılan kozmetik ve farmakolojik ürünlerin anne ve fetus üzerindeki potansiyel etkileri de etik açıdan değerlendirilmesi gereken önemli bir diğer başlık olarak öne çıkmaktadır. Bu konular, kadın sağlığına yönelik etik farkındalığın artırılması gerektiğini göstermektedir. Araştırma kapsamında en fazla yayına yer veren dergiler arasında; “Jinekoloji Obstetrik Neonatoloji Tıp Dergisi”, “Turkish Journal of Family and Medicine Primary Care” ve “Turkish Journal of Public Health” dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, yalnızca Türkçe yayınlara ve tek bir platforma (DergiPark) odaklanılması, çalışmanın evrensel genellenebilirliğini sınırlayan bir unsur olarak değerlendirilebilir. Sonuç olarak, kadın doğum pratiğinde karşılaşılan etik sorunlar, tıbbi karar süreçlerinin ötesinde, bireysel hakları, kültürel normları ve sağlık politikalarını doğrudan etkileyen bir düzlemde konumlanmaktadır.

Bu nedenle, gelecekte yapılacak çalışmalarda daha geniş veri tabanlarının kullanılması ve disiplinlerarası yöntemlerin benimsenmesi, etik sorunların daha derinlemesine anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın doğum etiği, Jinekolojik uygulamalar, Hasta mahremiyeti, Kürtaj ve etik, Bibliyometrik analiz

Sorumlu Yazar: Sevginur KARA, l2211601180@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

KAMPÜSTE BİSİKLET KULLANIMI VE BİSİKLET YOLLARININ FARKLI KULLANICI BAKIŞ AÇILARIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ: SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Kübra KARAMIKLIOĞLU¹, Mustafa Emre YANIK¹, Ahmet Said UYAN², Esmâ ARSLAN³, Sabriye ERCAN²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Spor Hekimliği Ana Bilim Dalı

³ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Spor Hekimliği Kliniği

ÖZET

Bu çalışma, Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ) kampüsünde bisiklet kullanımının mevcut durumunu analiz etmeyi ve öğrenciler ile akademik ve idari personelin bisikletli ulaşımına dair tutum, davranış ve eğilimlerini kapsamlı biçimde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, kampüs içi bisiklet yollarının fiziksel yeterliliği, işlevselliği ve kullanıcı deneyimleri birlikte ele alınmış; bisikletin kampüs yaşamındaki yeri, potansiyeli ve kullanımını etkileyen çevresel ve yapısal etkenler çok yönlü olarak incelenmiştir. Araştırma, tanımlayıcı nitelikte ve kesitsel tarama modeliyle yürütülmüş bir nicel çalışmadır. Veri toplama aracı olarak, literatür taraması ve uzman görüşleri doğrultusunda oluşturulmuş yapılandırılmış bir anket formu kullanılmıştır. Anket; katılımcıların demografik özellikleri, bisiklet sahipliği, kullanım alışkanlıkları, ulaşım tercihlerinde etkili olan faktörler, bisiklet yollarına ilişkin değerlendirmeleri ve karşılaştıkları sorunlara yönelik çok boyutlu sorular içermektedir. Veriler, çevrim içi yöntemle toplanmış ve toplamda 417 gönüllü bireyin katılımıyla elde edilmiştir. Katılımcıların %90,2'sini öğrenciler oluşturmaktadır ve yaş dağılımı ağırlıklı olarak 18–25 yaş grubundadır (%88,2). Cinsiyet dağılımı dengelidir (%51,1 kadın, %48,9 erkek). Katılımcıların %55,6'sı kişisel bisiklete sahip olduğunu, %59'u ise düzenli olarak bisiklet kullandığını belirtmiştir. Ancak kampüs içi bisikletle ulaşım oranı oldukça düşüktür (%4,3). Katılımcıların %67,4'ü kampüs içerisinde bisiklet kiralama hizmetine ihtiyaç duyduğunu ifade etmiştir. Kampüse en yakın mesafede ikamet edenlerin oranı %29,3 olup, bu grup için bisiklet ulaşımı önemli bir alternatif olarak değerlendirilmelidir. Ulaşım tercihlerine bakıldığında katılımcılar genellikle toplu taşıma (%56,8), yürüyüş (%19,9) ve özel araç kullanımı (%18,9) yöntemlerine yönelmiştir. Bisiklet kullanımını kısıtlayan başlıca faktörler arasında kötü hava koşulları (%36), yol altyapısının yetersizliği (%34,8), güvenlik kaygıları (%31,7), motorlu araçlarla aynı yolu kullanma zorunluluğu, sürücü davranışları ve yetersiz aydınlatma yer almaktadır. Katılımcıların %46,5'i diğer sürücülerin tutumlarını ciddi bir risk faktörü olarak görmektedir. Sonuç olarak, kampüs içi bisiklet kullanımını artırmak için fiziksel altyapının güçlendirilmesi, bisiklet yollarının kalitesinin artırılması, güvenliğin sağlanması ve kiralama sistemlerinin desteklenmesi önerilmektedir.

Ayrıca, öğrencilerin bisiklet kullanımına teşvik edilmesi ve bu konuda farkındalık oluşturulması da sürdürülebilir ulaşım hedefleri açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bisikletli ulaşım, Kampüs içi ulaşım, Bisiklet yolu

Sorumlu Yazar: Kübra Karamıklioğlu, kubrakaramiklioglu@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

Bu çalışma, Süleyman Demirel Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen TSTK-2024-9505 kodlu proje kapsamında gerçekleştirilmiştir.

VORTİOKSETİNİN METOTREKSAT NEFROTOKSİSİTESİ ÜZERİNDEKİ HİSTOPATOLOJİK ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

İbrahim KARABULUT¹, Yavuz Selim ŞAHAN¹, Afra Gül YÖNET², İlkey ARMAĞAN², Mehtap SAVRAN³

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı

³ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

ÖZET

Metotreksat (MTX), folik asit antagonisti olarak kanser ve otoimmün hastalıkların tedavisinde kullanılır ancak böbreklerde oksidatif stres, inflamasyon ve doku hasarına yol açabilir. Vortiksetin (VRT), serotonin sistemi üzerinde etkili bir antidepresan olup literatürde antiinflamatuvar özellikler gösterdiği kanıtlanmıştır. Bu çalışmada, MTX'in neden olduğu böbrek hasarının, deneysel rat modelinde histopatolojik açıdan incelenmesi ve VRT'nin bu hasarı azaltıcı etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. SDÜ HÜDAL'dan temin edilen 32 dişi Wistar Albino rat (300–350 g) dört gruba ayrılacaktır. Kontrol grubuna intraperitoneal serum fizyolojik, VRT grubuna intraperitoneal 10 mg/kg VRT, MTX grubuna intraperitoneal 20 mg/kg MTX, MTX+VRT grubuna diğer gruplarla aynı dozda VRT ardından MTX uygulanacaktır. Deney prosedüründe, MTX tek doz; VRT 5 gün boyunca uygulanmıştır. 5. gün genel anestezi sonrası ötenazi uygulanacak ve böbrek dokuları %10 formaline alınarak fiksasyonu sağlanan dokular doku takibi sonrası histopatolojik değerlendirme için H-E ile boyanıp ışık mikroskopunda değerlendirilecektir. MTX grubunda, glomerül yapılarında deformasyon, tübül hücrelerde dejenerasyon, nekroz ve inflamatuvar hücre infiltrasyonlarının oluşabileceği öngörülmektedir. Bu durum, MTX'in nefrotoksik etkilerinin bir yansıması olarak değerlendirilmektedir. MTX+VRT grubunda ise, VRT'nin antiinflamatuvar özellikleri sayesinde MTX'in neden olabileceği doku hasarını azaltacağı tahmin edilmektedir. Histopatolojik açıdan, glomerül ve tübül yapılarının daha iyi korunmuş olması, inflamatuvar bulguların daha düşük düzeyde görülmesi ve genel doku bütünlüğünün korunması beklenmektedir. Bu veriler, VRT'nin MTX kaynaklı nefrotoksositeye karşı potansiyel bir koruyucu etki gösterebileceğini düşündürmektedir. Kontrol ve VRT grubunda ise, böbrek dokusunda herhangi bir patolojik değişiklik olmaması, glomerül ve tübül yapılarının normal morfolojisini koruması ve herhangi bir inflamatuvar bulguya rastlanmaması beklenmektedir. Bu sonuçlar, VRT'nin böbrek dokusu üzerinde toksik bir etkisi olmadığını destekleyecektir. Sonuç olarak, bu çalışmada elde edilecek bulgular, VRT'nin MTX kaynaklı böbrek hasarını azaltma potansiyeline işaret etmesi bakımından son derece umut vericidir.

Ancak bu etkinin doğrulanabilmesi ve klinik uygulamalara ışık tutabilecek düzeyde geçerli sonuçlara ulaşılabilmesi için, daha geniş örneklem gruplarıyla yürütülecek ileri düzey araştırmalara gereksinim duyulabilir.

Anahtar Kelimeler: Böbrek, Metotreksat, Nefrotoksosite, Rat, Vortiksetin

Sorumlu Yazar: İbrahim KARABULUT, ibrahim.krbt20@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

PROSTAT KANSERİNDE Ga-68 PSMA PET/BT İLE PRİMER EVRELEMEDE, TÜMÖR DOKU HETEROJENİTESİNİN METASTAZLARI ÖNGÖRMEDEKİ ROLÜ

Mehmet ERDOĞAN¹, Özüm ÖZKÜRKÜ², Mehmet DİK², Masim ISMAYİLZADA², İlkin SÜLEYMANLI²,
Aysha YILMAZ², Ahmet TUNÇ¹, Zeynep ÖZDEMİR¹, Ayşegül ESGİBAY¹, Sevim Süreyya ŞENGÜL¹

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nükleer Tıp Ana Bilim Dalı

² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Prostat kanseri, tüm dünyada ikinci en sık görülen kanser türüdür. Bu çalışma, prostat kanserinde 68Ga PSMA PET/BT görüntüleme yöntemi kullanılarak primer tümör heterojenitesinin metastazların öngörülmesindeki rolünü değerlendirmeyi amaçlandırmaktadır. Tümör heterojenitesinin tedavi direnci, prognoz ve sağkalımla ilişkili olduğu düşünülmektedir. 105 hasta üzerinde yapılan çalışmada kemik, lenf nodu ve uzak organ metastazı olan ve olmayan gruplar karşılaştırılmıştır. Tümörün PSMA ekspresyonu ve doku heterojenitesi analiz edilerek SUVmax, TL-PSMA ve PSMA-TV gibi semikantitatif parametreler kaydedilmiştir. LIFEx programı ile tekstür analizi yapılmakta olup, sonuçların istatistiksel değerlendirilmesi tamamlanınca metastaz öngörülme etkisi ortaya konacaktır.

Bu konuda olan çalışmamız hala devam etmekte olup, sonuçlarımızın tıp literatürüne katkı sağlayacağını umuyoruz.

Anahtar Kelimeler: Prostat Ca, Heterojenite, 68Ga PSMA PET/BT

Sorumlu Yazar: Mehmet Erdoğan, mehmederdogan@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nükleer Tıp Ana Bilim Dalı

NAZAL SEPTAL CİSİMCİK (NSC)**Tugay TAŞ¹, Süreyya Sıla OKUDAN¹, Tuana SÜLÜ¹, Elif PINARLI¹ Mehmet Emre SİVRİCE²**¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Ana Bilim Dalı**ÖZET**

Nazal septal cisimcik (NSC), nazal septumun alt konka üstünde ve orta konka önünde yer alan kalın mukozalı bir yapısıdır. Septik kıkırdak, kemik ve glandüler yapıdan oluşur, hava akımında potansiyel engelleyici etkisi olabilir. NSC'nin hava akışına etkisi, özellikle dar burun pasajlarında belirginleşmektedir. Klinik muayene, endoskopi ve görüntüleme yöntemleri ile tanımlanabilir. NSC, ortalama 11-25 mm boyutlarında, tek ya da çift taraflı fusiform şekilli bir yapıdır. Histolojik olarak glandüler yapıya sahiptir ve alt konka ile benzerlik gösterir. Alerjik rinit veya kronik rinosinüzitte mukozal değişiklikler gözlemlenebilir. Kronik inflamasyon mukozal remodeling, hücre membran kalınlığı ve goblet hücre artışı ile ilişkilidir. Patolojik olarak NSC'nin, burun valfine yakınlığı nedeniyle hava akışı ve nemlenmeyi etkilediği düşünülmektedir. Yapılan bazı çalışmalar, NSC boyutu ile septal deviasyon arasında ilişki olduğunu göstermiştir. Fakat her çalışmada bu ilişki tutarlı değildir. Tedavi, medikal veya cerrahi olarak planlanabilir. Radyofrekans ablasyon ve mikrobebrider gibi yöntemlerle NSC küçültülebilir. Radyofrekans, güvenli ve etkili bir yöntem olarak literatürde yer almaktadır. Cerrahi müdahaleler, semptomlara katkıda bulunan anatomik yapıların kişiye özel değerlendirilmesiyle uygulanmalıdır.

Sonuç olarak, NSC'nin nazal obstrüksiyona etkisi giderek daha fazla anlaşılmakta olup, kişiselleştirilmiş tedavi yaklaşımlarıyla etkili sonuçlar elde edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nazal septal cisimcik, konka, hava akışı

Sorumlu Yazar: Mehmet Emre Sivrice, mehmentsivrice@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Ana Bilim Dalı

SEPSİS NEDENLİ HEPATOKSİSİTEDE ROSUVASTATİNİN ROLÜ: BİR DENEYSEL ÇALIŞMA

Özge SÜMER¹, Emrullah Enes ALTUNBAŞ¹, Ayşenur NAZIROĞLU²,

İlkay ARMAĞAN², Mehtap SAVRAN³

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı

³ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

ÖZET

Sepsis, dünya genelinde yüksek morbidite ve mortalite oranlarıyla kritik bir sağlık sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Sepsiste mortalitenin temel nedeni, çoklu organ yetmezliğidir. Bu durumda karaciğer disfonksiyonu, sepsis kaynaklı vazokonstriksiyon ve bakteriyel translokasyon süreçlerinden etkilenerek, organ yetmezliğini tetiklemekte ve sepsisin prognozunu daha da ağırlaştırmaktadır. Bu nedenle, sepsise bağlı karaciğer disfonksiyonunun tedavisi, klinik açıdan büyük bir öneme sahiptir. Statinler, yaygın olarak lipid seviyelerini düşürmek amacıyla kullanılan HMG-CoA redüktaz inhibitörleri olup, antiinflamatuvar ve antioksidan özellikleriyle de dikkat çekmektedir. Güçlü bir statin olan Rosuvastatin (RSV), LDL kolesterol seviyesini belirgin şekilde azaltmanın yanı sıra, kardiyovasküler hastalıklara karşı koruyucu etkiler göstermektedir. Bunun yanında, literatürde RSV'nin sitoprotektif özelliklere sahip olduğu ve inflamatuvar hücre aktivitesini baskılayarak oksidatif stresi azalttığına dair veriler yer almaktadır. Bu çalışmada, RSV'nin LPS ile indüklenen sepsis modelinde karaciğer üzerindeki potansiyel iyileştirici etkilerinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. SDÜ HÜDAL'dan temin edilen 32 adet dişi Wistar Albino sıçan rastgele şu şekilde dört gruba ayrılacaktır: Kontrol (Serum fizyolojik), RSV (intraperitoneal 30 mg/kg RSV), LPS (intraperitoneal 5 mg/kg LPS), RSV+LPS (diğer gruplarla aynı dozda önce RSV ardından LPS). Tüm ilaçlar tek doz uygulanacak olup uygulamadan 6 saat sonra tüm deneklere genel anestezi altında ötenazi uygulanacaktır. Karaciğer dokuları, histopatolojik incelemeler için %10 nötral formaline konularak fiksasyon sağlandıktan sonra boyanmak üzere doku takibi yapılacaktır. Ardından H-E boyama ve immünohistokimyasal boyaması yapılacak dokular histopatolojik değişiklikler açısından mikroskop altında değerlendirilecektir. RSV'nin, LPS ile tetiklenen inflamatuvar yanıtı baskılayarak karaciğer hasarını azaltması, HIF-1α ve VEGF sinyal yollarını aktive etmesiyle doku iyileşmesini desteklemesi beklenmektedir. Daha önceki çalışmalar, RSV'nin birçok dokuda LPS kaynaklı hasarı azalttığını ortaya koysa da HIF-1α/VEGF yolları üzerinden karaciğer dokusunda gösterdiği etkinlik yeterince araştırılmamıştır. Çalışma sonuçlarının, sepsise bağlı karaciğer disfonksiyonu tedavisinde yeni farmakolojik yaklaşımların geliştirilmesine ışık tutması beklenmektedir. Elde edilecek bulguların, bilimsel literatürdeki bilgi eksikliğini gidermekle kalmayıp, gelecekteki araştırmalar için bir temel oluşturacağı düşünülmektedir.

Bu araştırma, klinik tedavi protokollerine yenilikçi bir bakış açısı kazandırabilecek potansiyel taşıyan önemli bir girişimdir.

Anahtar Kelimeler: Hepatotoksisite, LPS, Rosuvastatin, Sepsis.

Sorumlu Yazar: Özge SÜMER, summer.ozgee@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

DERGİPARK PLATFORMUNDAKİ SAĞLIKTA YAPAY ZEKA VE ETİK KONULU YAYINLAR ÜZERİNE BİR ANALİZ ÇALIŞMASI

Fuat İNCE¹, Sümeyye ACET², Metehan BAĞCI², Beyza Ece ÜNLÜ²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı, sağlık alanında yapay zekâ uygulamaları ve bu uygulamaların etik boyutlarına odaklanan akademik literatürü incelemek ve ulaşılan bulguları paylaşmaktır. Yapay zekânın sağlık sistemine entegrasyonu, hem klinik uygulamalarda hem de sağlık hizmetlerinin organizasyonunda dönüşüm yaratmakta; bu süreç etik ilke ve sorumlulukların yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır. Çalışma kapsamında önce konuyla ilgili yayınlar bulunmuş ve doküman analizi yöntemiyle incelenmiştir. Doküman analizi nitel bir araştırma yöntemidir. Veriler ise Türkiye'deki akademik dergilerin yayımlandığı "DergiPark" platformu üzerinden elde edilmiştir. Tarama sürecinde "sağlık", "sağlık uygulamaları", "sağlık hizmetleri", "yapay zekâ" ve "etik" anahtar kelimeleri esas alınarak literatür araştırması yapılmıştır. Bu süreç sonucunda ulaşılan 71 makale, bibliyometrik analiz yöntemleriyle değerlendirilmiştir. Analizlerde herhangi bir zaman kısıtlaması uygulanmamış, yalnızca Türkçe yayımlanmış ve anahtar kelimelerle ilişkili olan tüm yayınlar çalışmaya dâhil edilmiştir. Bibliyometrik analiz yazar bilgileri, yazarların kurumsal aidiyetleri, çalışma başlıkları, konu alanları ve içerik temaları üzerinden gerçekleştirilmiş ve yayınların genel dağılımı ile araştırma eğilimleri ortaya konmuştur. DergiPark platformunda çalışmamızla ilgili makalelerin yer aldığı dergilerden önde gelenleri "Sağlık Bilimlerinde Yapay Zeka Dergisi", "Eurasian Journal of Health Technology Assessment", "Experimental and Applied Medical Science" olarak sıralanabilir. Tematik açıdan etik ilkeler, veri mahremiyeti, karar destek sistemleri ve algoritmaların etik güvenilirliği öne çıkan konular arasında yer almıştır. Ayrıca yapay zekâ teknolojilerinin sağlık hizmetlerinde sağladığı operasyonel kolaylıkların yanı sıra özellikle hasta hakları, karar alma süreçlerinin şeffaflığı ve sorumluluk paylaşımı gibi etik sorunları da beraberinde getirdiği dikkat çekmiştir. Sağlık hizmetlerinde yapay zekânın hızlı yayılımı, bu teknolojilerin etik boyutlarıyla birlikte ele alınmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Uygulamada karşılaşılan etik zorluklar, sadece klinik karar alma süreçlerinde değil aynı zamanda veri işleme, hasta mahremiyeti ve toplumsal güven ilişkilerinde de kendini göstermektedir.

Bu bağlamda veri gizliliği, karar süreçlerinde şeffaflık, yapay zekâ sistemlerinin hesap verebilirliği ve etik sorumluluk gibi temel başlıkların disiplinlerarası bir yaklaşımla derinlemesine tartışılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Yapay zekâ, Sağlık uygulamaları, Etik.

Sorumlu Yazar: Metehan BAĞCI, I2211601086@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

TAKVİYE GIDA KULLANIMI: SDÜ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR KESİTSEL ANALİZ

Halil İbrahim BÜYÜKBAYRAM¹, İlter İLHAN¹, Azra ÇOKYİĞİT², Ayşenur KARA²,

Arife ÇİÇEK², Rana MUCUK²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyokimya Ana Bilim Dalı

² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Bu çalışma, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileri arasında takviye gıda kullanım sıklığını, tercih edilen ürün türlerini ve bu kullanıma etki eden faktörleri incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, 378 öğrenciyle yürütülen anket çalışmasına dayanmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 19,8 olup %57,9'u kadın, %42,1'i erkektir. Takviye gıda kullanan bireylerin oranı %38,1 olarak saptanmıştır. Cinsiyet ile takviye kullanımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p = 0,232$). Ancak alerjisi olan bireylerde takviye kullanımı anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur ($p < 0,001$). Alerjisi olan bireylerin %59,7'si, alerjisi olmayanların ise %33,9'u takviye kullanmaktadır. Kullanıcıların %74,8'i, takviyelerin kendilerine olumlu faydalar sağladığını ifade etmiştir. Takviye gıdalar en çok enerjik hissetme (%63,9), bağışıklık sistemini güçlendirme (%51,4) ve zihinsel performans artırma (%48,6) amacıyla tercih edilmektedir. En sık kullanılan ürün grubu, %83,1 ile vitamin ve mineral takviyeleridir. Takviyeler çoğunlukla eczanelerden temin edilmekte olup (%79,7), kullanıcıların yaklaşık yarısı yalnızca bu kanallara güvendiklerini belirtmiştir. Aylık harcama miktarı çoğunlukla 1000 TL'nin altındadır. Takviye kullanımında hekim tavsiyesi (%51,7) ve aile/arkadaş önerileri (%47,6) belirleyici rol oynamaktadır. Takviye kullanmayan bireyler ise çoğunlukla bu ürünlere ihtiyaç duymadıklarını (%63,1) veya yeterli bilgiye sahip olmadıklarını (%25,8) belirtmiştir. Yan etki bildirimi oldukça düşük olmakla birlikte, en sık bildirilen etkiler arasında çarpıntı, halsizlik ve yorgunluk yer almaktadır. Sonuç olarak, takviye gıda kullanımı genç bireyler arasında oldukça yaygındır ve bu davranış; sağlık durumu, bilgi düzeyi ile sosyal etkiler tarafından şekillendirilmektedir. Elde edilen bulgular, genç yetişkinlerin bilinçli tüketim alışkanlıklarının desteklenmesi açısından yol gösterici niteliktedir.

Bu bağlamda, bireylerin ürün içerikleri ve olası etkileri hakkında yeterli bilgiye sahip olmalarını sağlamak amacıyla güvenilir bilgi kaynaklarına erişimi teşvik eden rehberlik hizmetleri sunulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Takviye Gıdalar, Üniversite Öğrencileri, Kullanım Sıklığı, Sağlık Davranışları, Bilinçli Tüketim

Sorumlu Yazar: Azra ÇOKYİĞİT, azracokyigit@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

KLİNİK EĞİTİMDE EĞİTİCİNİN ROLÜ VE GERİ BİLDİRİM

Simay KART¹, Eda Nur BİÇER¹, Berkay AYSAN¹, İbrahim Eray KESMELİ¹,Mukadder İnci BAŞER KOLCU²¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi ve Bilişimi Ana Bilim Dalı

ÖZET

Bu çalışma, sağlık profesyonellerinin yetiştirilmesinde temel taşlardan biri olan klinik eğitimin niteliğini artırmak amacıyla, eğiticinin rolünü ve geri bildirimin önemini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Klinik eğitim, teorik bilgilerin pratikte uygulanarak öğrenilmesini sağlayan, öğrencinin mesleki kimliğini biçimlendirdiği ve profesyonel beceriler kazandığı özgün bir öğrenme sürecidir. Bu sürecin merkezinde yer alan eğiticiler, yalnızca bilgi aktaran değil, aynı zamanda öğrencilerin gelişimini bireysel olarak izleyen, yönlendiren ve destekleyen rehberlerdir. Bu nedenle eğiticinin rolü, klinik eğitimin başarısında belirleyici bir faktördür. Eğitici, klinik ortamda öğrencinin yalnızca teknik yeterliliklerini değil; aynı zamanda etik değerlerini, iletişim becerilerini ve empatik yaklaşımını da şekillendiren bir mentordur. Etkin bir eğitici, öğrencinin güçlü ve zayıf yönlerini tanıyarak kişiselleştirilmiş bir öğretim yaklaşımı geliştirir. Bu bireyselleştirme, öğrencinin öğrenme sürecine aktif katılımını artırmakta ve akademik başarısının yanı sıra profesyonel gelişimini de desteklemektedir. Ayrıca, eğitici öğrencinin gelişimini izleyerek yapıcı ve sürekli geri bildirim sağlamalıdır. Bu bağlamda geri bildirim, öğrenme sürecinin vazgeçilmez bir parçası olarak değerlendirilmekte; öğrencinin öz değerlendirme becerisini geliştirerek öğrenmeyi derinleştirmektedir. Geri bildirim; öğrencinin klinik performansına yönelik yapılandırılmış açıklamalar ve öneriler içerir. Hem öğrencinin güçlü yönlerinin pekiştirilmesini sağlar hem de gelişmesi gereken alanları tanımlayarak somut ilerleme fırsatları sunar. İki temel geri bildirim türü olan “pozitif geri bildirim” ve “gelişim odaklı geri bildirim”, öğrenci motivasyonunu artırmak ve öğrenme eksikliklerini gidermek açısından tamamlayıcı niteliktedir. Geri bildirimin etkili olabilmesi için zamanlaması da kritik öneme sahiptir. Anında verilen geri bildirim, öğrencinin yaptığı hataları hızlıca fark etmesini ve düzeltmesini sağlarken; düzenli ve sürekli geri bildirim, uzun vadeli gelişim için sürdürülebilir bir öğrenme ortamı oluşturur. Eğitimde geri bildirimin stratejik biçimde kullanılması, öğrenci gelişimini önemli ölçüde etkiler. Bu stratejiler arasında “sandviç tekniği” öne çıkmaktadır. Bu teknikte geri bildirim, olumlu bir yorumla başlar, gelişim alanlarına dair önerilerle devam eder ve tekrar olumlu bir değerlendirme ile sonlanır. Böylece öğrenci hem desteklendiğini hisseder hem de gelişime açık alanları yapıcı bir şekilde kabullenir. Bunun yanı sıra, sosyal ve iletişimsel geri bildirimlerle öğrencilerin klinik ortamda takım çalışması, empati ve etkili iletişim becerileri pekiştirilir. Ayrıca, spesifik ve ölçülebilir geri bildirimler sayesinde öğrenci hangi alanda, nasıl bir gelişim göstermesi gerektiğini açıkça anlayabilir. Eğitici ve geri bildirim stratejilerinin birlikte ve uyum içinde kullanılması, öğrencilerin klinik becerilerinde belirgin bir gelişme sağlamakta; mesleki öz güvenlerini artırmakta ve profesyonel kimliklerini oluşturmada etkili olmaktadır. Bu süreç sonucunda öğrenciler yalnızca akademik olarak değil, aynı zamanda sosyal, etik ve iletişimsel boyutlarda da gelişim göstererek sağlık alanında nitelikli profesyoneller hâline gelirler.

Dolayısıyla etkili eğitici öğrenci ilişkisi ve nitelikli geri bildirim, klinik eğitimin kalitesini artıran temel bileşenler olarak değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Klinik eğitim, eğitici rolü, mentorluk, geri bildirim, profesyonel gelişim, tıp eğitimi

Sorumlu Yazar: Mukadder İnci Başer Kolcu, mukadderkolcu@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı

BÖBREĞİN LPS'YE KARŞI DİSÜLFİRAM İLE EPİK DURUŞU: BİR RAT HİKAYESİ

Abdurrahman YILDIZTEPE¹, İlkay ARMAĞAN², Halil AŞCI³

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı

³ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

ÖZET

LPS, bağışıklık sisteminin aşırı aktivasyonuna neden olarak şiddetli bir inflamatuvar yanıt oluşturur ve bu durum yaygın organ hasarına yol açar. Bu süreç, sepsis hasarının temel mekanizmasını oluşturur. Sepsis, çoklu organ yetmezliğine yol açabilen sistemik bir inflamatuvar yanıt olup, özellikle böbrekler gibi birçok organ üzerinde olumsuz etkilere neden olur. Disülfiram ise geleneksel olarak alkol bağımlılığı tedavisinde kullanılan bir ajan olmasına rağmen, son yıllarda antiinflamatuvar ve antioksidan özellikleriyle dikkat çekmiş ve çeşitli hastalık modellerinde potansiyel olumlu etkileri araştırılmaya başlanmıştır. Bu bağlamda, çalışmamızda LPS ile oluşturulan deneysel sepsis modelinde disülfiramın böbrek dokusundaki histopatolojik etkilerini incelemek amaçlanmıştır. Çalışma, SDÜ HÜDAL'dan temin edilen 32 dişi Wistar Albino rat üzerinde gerçekleştirilecektir. Ratlar, 8'er rat içeren 4 gruba şu şekilde ayrılacaktır: Kontrol, Disülfiram, LPS ve LPS+Disülfiram. Kontrol grubuna serum fizyolojik, Disülfiram grubuna oral gavaj ile 50 mg/kg disülfiram, LPS grubuna intraperitoneal 5 mg/kg LPS, LPS+DSF grubuna ise önce oral gavaj ile disülfiram ardından intraperitoneal LPS uygulanacaktır. Tüm ilaçlar tek doz uygulanacaktır. Uygulamadan 6 saat sonra genel anestezi altında ötenazi uygulanıp böbrek dokuları alınacak ve %10 nötral formalin ile fiksasyon yapılacaktır. 48 saatlik fiksasyon sonrası dokular H-E ile boyanacak, boyama sonunda mikroskopla değerlendirilip fotomikroskop yardımıyla görüntüleri alınacaktır. Kontrol ve Disülfiram gruplarında normal histolojik yapılanma, LPS grubunda ise glomerüller ve tübüler yapılar da dejenerasyon ve interstisiyel ödem ve inflamasyon bulguları beklenmektedir. LPS+Disülfiram grubunda ise histolojik yapıların büyük ölçüde korunması beklenmektedir. Disülfiramın antiinflamatuvar ve antioksidan özellikleri, sepsise bağlı böbrek hasarında histopatolojik değişiklikleri azaltma potansiyeline işaret etmektedir. Oksidatif stres ve inflamatuvar mediyatörlerin sepsis patofizyolojisindeki önemli rolleri göz önüne alındığında, disülfiramın reaktif oksijen türlerini baskılayarak ve inflamatuvar sitokinleri azaltarak bu süreçleri modüle edebileceği düşünülmektedir. Ayrıca, disülfiramın inflamasyon kaynaklı piroptotik hücre ölümüne karşı koruyucu etki gösterebileceği öne sürülmektedir. Ancak, bu etkilerin doğrulanması için daha fazla prelinik ve klinik çalışmaya ihtiyaç duyulabilir.

Bu tür çalışmalar, disülfiramın sepsise bağlı komplikasyonların yönetiminde yeni bir tedavi seçeneği olarak kullanılabilme potansiyelini ortaya koyabilir.

Anahtar Kelimeler: Böbrek, Disülfiram, LPS, Rat, Sepsis

Sorumlu Yazar: Abdurrahman YILDIZTEPE, abdurrahmanyildiztepe4@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

SERAMİK TORNA DENEYİM ATÖLYESİ GÖZLEM RAPORU

2. PROJE VE BİLİM GÜNLERİ GÖZLEM RAPORU

SANAT YOLUYLA DİSİPLİNLERARASI BİR ÖĞRENME DENEYİMİ

SERAMİK VE TIP

Doç. Dr. Serap ÜNAL¹

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Seramik Araştırma ve Uygulama Merkezi

serapunal@sdu.edu.tr

1. Giriş

Tıp eğitimi, yüksek düzeyde akademik disiplin, yoğun kuramsal bilgi ve klinik beceri gerektiren çok yönlü bir süreçtir. Bu yoğunluk içinde, öğrencilerin yaratıcı potansiyellerini ifade edebilecekleri, düşünsel ve duygusal olarak nefes alabilecekleri alternatif öğrenme alanlarına olan gereksinim giderek daha fazla hissedilmektedir. İşte bu noktada sanat, özellikle seramik sanatı; öğrencinin kendini ifade etmesine, farklı malzemelerle birebir deneyim kurmasına ve soyut düşünce ile dokunsal algı arasındaki bağı güçlendirmesine olanak tanıyan çok katmanlı bir öğrenme ortamı oluşturmaktadır.

Bu çerçevede, Süleyman Demirel Üniversitesi Seramik Araştırma ve Uygulama Merkezi ile Tıp Fakültesi arasında sürdürülen disiplinler arası iş birliği, son yıllarda önemli bir gelişim göstermiştir. Özellikle “Özel Çalışma Modülü (ÖÇM) Dersi” kapsamında seramik eğitimi alan Tıp Fakültesi 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin artan ilgisi, bu iş birliğinin ne denli yerinde olduğunu göstermektedir. Gözlemlerimize göre, seramik dersleri özellikle kız öğrenciler tarafından büyük bir ilgiyle tercih edilmekte; bu tercih oranı her dönem giderek artmaktadır. Yoğun teorik ve uygulamalı tıp eğitimi içinde öğrencilerin bu dersi hem “nefes alma alanı” hem de estetik duyarlılık geliştiren bir deneyim olarak gördükleri açıkça hissedilmektedir (Görsel 1).

Görsel 1.

Özel Çalışma Modülü (ÖÇM) dersinden genel görüntü

Söz konusu seçmeli dersi alan öğrencilerle yürütülen “Tıbbi Alet ve Nesneler” temalı seramik pano projesi, bu bağlamda yalnızca bir teknik uygulama değil, aynı zamanda kavramsal derinliği olan, özgün bir ifade alanı

yaratmıştır. Seramik parçalardan oluşan pano, katılımcı öğrencilerin bireysel üretimlerinin geçişli bir kompozisyonla bir araya gelmesiyle tamamlanmış; Tıp Fakültesi'nin iç mekânına duvar panosu olarak uygulanmıştır. Böylelikle öğrenci üretimi, kamusal bir niteliğe kavuşarak kalıcı bir iz bırakmıştır.

Bu yaratıcı üretim sürecinin ardından, Tıp Fakültesi Dekanlığı tarafından düzenlenen "2. Proje ve Bilim Günleri" kapsamında, bu defa tüm öğrencilere açık olarak yürütülen bir çömlekçi çarkı (torna) atölye çalışması gerçekleştirilmiştir. Organize edilen bu etkinliğe Seramik Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından verilen katkı gerek ilgi düzeyi gerekse katılım motivasyonu açısından oldukça başarılı bir örnek teşkil etmiştir. Öğrenciler, çark üzerinde kili dengeleme deneyimini birebir yaşayarak hem seramiğe hem de kendi motor becerilerine dair farkındalık geliştirmişlerdir.

Bu gözlem raporu, hem yürütülen ders ve atölye sürecinin gözlemlerine hem de seramiğin tıp eğitimine sunduğu katkılara ışık tutmayı amaçlamaktadır. Bu ve benzeri etkinliklerle, eğitimde disiplinlerarası yaklaşımın önemi, bireysel gelişimle sanatsal ifadenin kesişiminde yeniden değerlendirilmekte; seramiğin tıpla kurduğu özgün bağ üzerinden yeni bir perspektif sunulmaktadır.

2. Uygulamanın Süreci ve Katılım

Seramik sanatının tıp eğitimiyle buluştuğu bu özgün süreç, iki temel uygulama üzerinden şekillenmiştir. İlk aşama, Özel Çalışma Modülü (ÖÇM) dersi kapsamında yürütülen seramik uygulamalarıdır. Bu derse gönüllü olarak (seçerek) katılan Tıp Fakültesi 2. ve 3. sınıf öğrencileri, seramik ile ilk temaslarını bu kapsamda kurmuşlardır. Ders, yalnızca teknik beceriler kazandırmayı hedeflemekle kalmamış; aynı zamanda öğrencilerin tıp eğitiminden kaynaklı zihinsel yorgunluklarına alternatif bir ifade alanı oluşturmuştur. Öğrenciler haftalık olarak yürütülen uygulamalara yüksek bir ilgiyle katılmıştır. Özellikle bu dersi seçenlerin tamamının kız öğrenciler olması da farklı ve dikkat çekici ayrı bir araştırma konusudur. Bu ilgi, sanat eğitiminin sadece estetik değil, aynı zamanda psikolojik ve sosyal düzeyde de karşılık bulduğunu göstermektedir (Görsel 2).

Görsel 2.

Özel Çalışma Modülü atölye çalışması

Bu dönemin en anlamlı çıktılarından biri olan; öğrenciler tarafından üretilen "Tıpta Kullanılan Alet ve Nesneler" temalı seramik pano çalışması, öğrencilerin hem sanat hem de tıp alanındaki kavrayışlarını birleştirmelerine olanak sağlamıştır. Her öğrenci kendi belirlediği bir tıbbi nesneyi, kil üzerinde özgün bir biçimde yorumlamış; bu seramik parçalar daha sonra ortak bir kompozisyon anlayışıyla bir araya getirilerek bütüncül bir duvar panosuna dönüştürülmüştür (Görsel 3).

Panonun yerleştirildiği Tıp Fakültesi iç mekânı, bu çalışmanın kalıcılığını ve görünürlüğünü artırarak öğrencilerin kendilerini bir yapının parçası olarak hissetmelerine olanak tanımıştır. Katılımcılar, bu üretim sürecini yalnızca teknik bir deneyim değil; aynı zamanda işbirliği, estetik karar alma, ifade etme ve temsil etme pratiği olarak yaşamışlardır (Görsel 4).

Tıp Fakültesi öğrencilerini seramikle buluşturan diğer aşama ise; Tıp Fakültesi Dekanlığı tarafından düzenlenen "2. Proje ve Bilim Günleri" etkinliğine dâhil edilen ve daha geniş bir öğrenci kitlesini kapsayan çömlekçi çarkı uygulamalı çalışmadır. Seramik Araştırma ve Uygulama Merkezi koordinasyonu ile gerçekleştirilen bu

Görsel 3.

Özel Çalışma Modülü (ÖÇM) dersi kapsamında yapılan seramik duvar panosunun montajı
(Tıp Fakültesi Derslikleri)

Görsel 4.

Seramik duvar panosu detay görüntü

atölye çalışması, seçmeli derse katılan öğrenciler dışında çok sayıda farklı sınıflarda öğrenim gören tıp öğrencisinin katılımına açık olarak düzenlenmiştir. Atölyede katılımcılar, seramik hocalarının nezaretinde yönlendirilerek birebir uygulama yapmışlar ve çarkta kilin merkezlenmesi, form verilmesi ve malzemenin direnciyle başa çıkma gibi temel seramik teknikleriyle tanışmışlardır. Bu uygulama, öğrenciler açısından yalnızca eğlenceli ve rahatlatıcı bir deneyim olmakla kalmamış; aynı zamanda tıpta gerekli olan dikkat, sabır, motor koordinasyon ve hassas dokunuş gibi becerilerin gelişimini destekleyen bir öğrenme ortamı sunmuştur. Atölye uygulamaları sonunda gerek katılımcıların gerekse izleyicilerin deneyimden duyduğu memnuniyet, sanat temelli öğrenme süreçlerinin, tıp eğitimine verdiği desteğin ne denli anlamlı olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Bu uygulamalar sırasında sergilenen disiplinlerarası etkileşim, yalnızca ders ya da etkinlik boyutunda kalmamış; aynı zamanda öğrenciler arasında yeni bakış açıları ve estetik farkındalıkların da gelişmesine vesile olmuştur.

3. Çalışma Gözlemleri

Seramik eğitiminin uygulamalı boyutunu geniş kitlelere ulaştırmak amacıyla düzenlenen çömlekçi çarkı etkinliği, "2. Proje ve Bilim Günleri" etkinliğinin dikkat çeken bölümlerinden biri olmuştur. Seramik Araştırma ve Uygulama Merkezi moderatörlüğünde yürütülen bu etkinlikte, tıp öğrencileri sanatsal üretimin merkezine doğrudan dâhil olma fırsatı bulmuş; seramikle birebir temas hâlinde bir üretim sürecini deneyimlemişlerdir (Görsel 5).

Çalışmanın özünde, şüphesiz ki çömlekçi çarkı uygulaması yer almıştır. Her bir öğrenci, çarkın başına geçerek kendi elleriyle kili merkezlemeye çalışmış; bu sırada hem malzemenin doğasını hem de kendi beden farkındalığını daha derinden keşfetmiştir. Öğrenciler, kilin merkezde tutulmasının ne kadar odaklanma, sabır

Görsel 5.

2.Proje ve Bilim Günleri kapsamında seramik torna deneyim atölyesi

ve ritmik uyum gerektirdiğini deneyimlemiş; bu farkındalığı tıpta ihtiyaç duydukları becerilerle eşleştirme fırsatı bulmuşlardır. Özellikle cerrahi beceriler, el-göz koordinasyonu ve hassasiyet gerektiren psikoteknik alanlarda, bu uygulamanın ne kadar değerli olduğu üzerine bireysel farkındalıklar oluşmuştur.

Katılımcıların birçoğu, bu deneyimi “rahatlatıcı”, “yenileyici” ve “odak geliştirici” olarak tanımlamış; etkinlik sonrasında yapılan kısa değerlendirme görüşmelerinde sanatın zihinsel gerginliklerini azalttığını, üretimle geçen sürenin zaman algılarını değiştirdiğini ifade etmişlerdir. Bazı öğrenciler ise bu uygulamanın, insan vücudu ile çalışırken gösterilmesi gereken özenin ve denge anlayışının soyut bir provası gibi olduğunu belirtmiştir.

Bu süreç aynı zamanda duyuşsal bir bütünleşme deneyimi olarak da değerlendirilebilir. Malzeme ile birebir temas, öğrencilerde hem dokunsal hem de duyuşsal olarak bir farkındalık yaratmıştır. Çamurun ellerin arasında şekil alması, öğrencilerde içsel bir tatmin ve üretme hissi yaratırken, bu yaratım süreci aynı zamanda estetik yargılarını da harekete geçirmiştir.

Etkinlik boyunca yürütülen uygulamalar, yalnızca teknik beceri kazandırmakla kalmamış; aynı zamanda bireyler arası etkileşimi, grup dinamiklerini ve sanatsal ifade ile kişisel gelişim arasındaki bağı da güçlendirmiştir. Özellikle grup hâlinde yapılan izleme ve birbirini destekleme anlarında öğrenciler arasında oluşan dayanışma, bu sürecin sosyal boyutunu da gözler önüne sermiştir (Görsel 6).

Görsel 6.

Tıp Fakültesi öğrencileri seramik torna deneyimi

Bu etkinliğin bir diğer önemli çıktısı da, katılımcıların seramiğe dair daha derin bir ilgi geliştirmesidir. Birçok öğrenci, seramiğin yalnızca “güzel bir uğraş” değil, aynı zamanda odak, sabır, denge ve sezgi gibi tipta da son derece önemli olan kavramlarla birebir örtüştüğünü fark etmiş; bu bağlamda seramikle tıp arasındaki paralelliği daha net bir biçimde içselleştirmiştir.

4. Etkinin Değerlendirilmesi

Bu disiplinlerarası uygulamaların etkisi, yalnızca bireysel katılım düzeyleriyle değil; aynı zamanda öğrencilerin bilişsel, duygusal ve psiko-motor gelişim alanlarında gözlemlenen dönüşümleriyle değerlendirildiğinde daha belirgin hâle gelmektedir. Seramik uygulamalarına katılan tıp öğrencilerinin, başta ürkek ve çekingen yaklaşımlar da süreç içerisinde daha kontrollü, sabırlı, odaklanmış ve yaratıcı bireyler olarak üretim yapmaya yöneldikleri gözlemlenmiştir. Bu durum, sanat temelli öğrenmenin kişisel farkındalık ve duygusal düzenleme becerilerini artırıcı yönünü destekler niteliktedir.

5. Süreçsel Boyutta Gözlemlenen Üç Boyutta Gelişimler

Bilişsel Gelişim

Öğrenciler, soyut bir kavramı somut bir üretim sürecine dönüştürürken, aynı zamanda eleştirel düşünme ve karar verme becerilerini de aktif hâle getirmiştir. Seramiğin üç boyutlu yapısı, uzamsal düşünme kapasitesini geliştiren nadir sanat formlarından biri olarak bu anlamda çok güçlü bir araç olmuştur. Bu bulgu, Hetland ve arkadaşlarının (2007) sanat eğitiminin “gerçek düşünmeyi harekete geçiren bir ortam” olduğu yönündeki savını da destekler niteliktedir.

Psikomotor Gelişim

Özellikle çömlekçi çarkında yapılan uygulamalar sırasında öğrencilerde el-göz koordinasyonu, ince motor beceriler, zamanlama ve ritmik kontrol gibi alanlarda fark edilir bir gelişim gözlemlenmiştir. Bu beceriler, tıp pratiğinde özellikle cerrahi branşlarda vazgeçilmez özellikler arasındadır. Katz ve Gonzalez’in (2021) vurguladığı üzere, sanatsal etkinlikler cerrahi yeterlik açısından sadece bilişsel değil, aynı zamanda motor becerilerin gelişiminde de önemli katkılar sunmaktadır.

Duygusal ve Sosyal Gelişim

Seramikle temas, öğrencilerde yalnızca teknik değil, aynı zamanda içsel bir dönüşüm yaratmıştır. Özellikle çamurun şekillenme süreciyle özdeşleşen dönüşüm fikri, katılımcılarda “kontrol”, “sabır” ve “kendilik ifadesi” kavramlarıyla ilişkilendirilmiştir. Bu yönüyle süreç, bireysel stres yönetimini kolaylaştıran, öz düzenleme becerilerini artıran bir ortam sunmuştur. Csikszentmihalyi’nin (1990) “akış” teorisi bağlamında değerlendirildiğinde, öğrencilerin bu süreçte zaman algısını yitirecek düzeyde odaklandıkları, üretim esnasında içsel tatmin yaşadıkları gözlemlenmiştir.

Ayrıca bu süreçte sanat eğitiminin topluluk bilinci ve sosyal öğrenme üzerindeki etkisi de belirgin hâle gelmiştir. Öğrenciler birbirlerinin üretimlerine saygı göstermeyi, fikir alışverişinde bulunmayı ve eleştirel geri bildirim almayı deneyimlemişlerdir. Bu yönüyle süreç, yalnızca bireysel gelişimi değil, aynı zamanda meslektaş dayanışması ve sosyal uyumu desteklemiştir.

Öğretim elemanı perspektifinden bakıldığında, bu uygulamalar tıp öğrencisinin “bütüncül insan” olarak gelişimi açısından güçlü bir potansiyele sahiptir. Sanatın yalnızca estetik değil, aynı zamanda bilişsel, duygusal ve etik boyutlarıyla eğitim sistemine entegre edilmesi, özellikle duygusal yıpranmanın yüksek olduğu tıp eğitimi bağlamında öğrencilerin duygusal dayanıklılığını destekleyici bir araç hâline gelmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Bu gözlem süreci, seramik sanatının yalnızca estetik bir uğraş ya da teknik bir üretim aracı olmadığını; aynı zamanda bireyin bilişsel, psiko-motor ve duygusal gelişimini destekleyen çok katmanlı bir öğrenme ortamı sunduğunu göstermektedir. Tıp eğitimi gibi yoğun ve zihinsel olarak yıpratıcı bir sürece sahip disiplinlerde, sanat

temelli uygulamaların bu çok yönlü yapısı, öğrencilerin kendilerini ifade etme, içsel denge kurma ve akademik yükten kısa süreli de olsa uzaklaşma ihtiyaçlarına güçlü bir yanıt vermektedir.

Seçmeli seramik dersi kapsamında üretilen “Tıbbi Alet ve Nesneler” temalı pano projesi, bu disiplinler arası buluşmanın somut bir göstergesi olmuştur. Katılımcı öğrenciler, seramiği sadece bir üretim malzemesi olarak değil; kavramsal bir anlatım dili, bir iletişim aracı ve kolektif bir ifade platformu olarak deneyimlemişlerdir. Pannonun Tıp Fakültesi’nin iç mekânında kalıcı olarak sergilenmesi ise, bu üretimin öğrenciler için yalnızca geçici bir deneyim olmadığını; aynı zamanda kendi eğitim alanlarına bir iz bırakma fırsatı olduğunu ortaya koymuştur.

Bunu takip eden çömlekçi çarkı etkinliği, daha geniş bir öğrenci grubunu kapsamı açısından ayrıca önemlidir. Bu atölye çalışması, öğrencilerin elleriyle maddeye yön vermelerini, sabır ve denge kavramlarını fiziksel olarak deneyimlemelerini ve beden-zihin bütünlüğünü yeniden kurmalarını sağlamıştır. Özellikle motor koordinasyonun, dikkat düzeyinin ve odaklanmanın gelişimi açısından bu tür uygulamaların tıp öğrencileri için ne denli faydalı olduğu gözlemlenmiştir.

Veriler doğrultusunda aşağıdaki önerilerde bulunmak mümkündür:

Disiplinler arası sanat temelli derslerin tıp gibi yoğun alanlarda yaygınlaştırılması, öğrencilerin duygusal dayanıklılığı ve ifade becerilerini destekleyecektir.

Seramik gibi dokunsal ve süreç odaklı sanat dallarının, psiko-motor becerilerle entegre edilen öğretim stratejileri içinde değerlendirilmesi, özellikle cerrahi branşlara ilgi duyan öğrenciler açısından anlamlı olacaktır.

Üniversitelerdeki farklı disiplinlerin iş birliğiyle yürütülen bu tür uygulamaların aktif hale getirilmesi, sürdürülebilir ve yaygınlaştırılabilir modellerin oluşturulmasını sağlayacaktır.

Öğrenci ürünlerinin sergilenmesi ve kamusal alanlarda yer bulması, öğrencinin aidiyet hissini pekiştiren, öğrenmeyi görünür kılan bir unsurdur; bu nedenle bu tür uygulamalar desteklenmeli ve kurumsal kültüre dâhil edilmelidir.

Sonuç olarak, seramik sanatı ile tıp eğitimi arasında kurulan bu özgün bağ, hem bireysel gelişimi hem de akademik çeşitliliği besleyen değerli bir etkileşim alanı oluşturmuştur. Sanatın dönüştürücü gücünün bilimle buluştuğu bu noktada, öğrenciler yalnızca bir malzeme ile değil, aynı zamanda kendi iç dünyaları ve mesleki kimlikleriyle de etkileşime geçmişlerdir. Bu tür uygulamaların yaygınlaştırılması, geleceğin hekim adaylarının daha bütüncül, estetik duyarlılığı gelişmiş ve insani değerlere duyarlı bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlayacaktır.

Teşekkür

Multidisipliner kavramsallığı benimseyerek, seramik sanatı derslerini programlarına alan ve icra edilen “2. Proje ve Bilim Günleri” kapsamında seramiğe değerli bir yer veren SDÜ Tıp Fakültesi Dekanlığına teşekkürler.

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Proje Ofisi 2. Proje ve Bilim Günleri'nin düzenlenmesindeki destek ve katkılarından dolayı Üniversitemize, davetli konuşmacılara, düzenleme kurulu ve bilim kurulu üyelerine, akademik ve idari personele, tüm katılımcılara, öğrencilerimize ve bizlerin heyecanını paylaşan, sevincine ortak olan herkese teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Nilgün ŞENOL
SDÜ Tıp Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Halil AŞCI - Doç. Dr. Rahime ASLANKOÇ
2. Proje ve Bilim Günleri Başkanı